

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حکم اسلام

خبرنامه داخلی مجمع عالی حکمت اسلامی
سال سوم / شماره نهم / خرداد و تیر ۸۹

زیر نظر مدیریت اجرایی مجمع عالی حکمت اسلامی

امور اجرایی :
سید سعید شاهجهانی

طراحی :

واحد خدمات پژوهشی مجمع عالی حکمت اسلامی
(با تشکر از آقایان حجت رضازاد و مصطفی شاهقلی)

آدرس :

قم / خیابان ۱۹ دی، کوچه ۱۰، فرعی اول، سمت چپ، بلاک ۵
تلفن: ۰۳۱-۱۱-۷۷۵۲۶۱-۷۷۲۱۰۰۴

نمبر: ۰۳۱-۴۴۵۴-۳۷۱۸۵
صندوق پستی: ۳۰۰۰۹۹۰۰۹۱۳۸۴
پیام کوتاه: ۰۳۱-۱۱-۷۷۵۲۶۱

www.HekmateIslami.com
Info@HekmateIslami.com

(نایابی از حضرات حجج اسلام و المسلمين آقایان رضازاد عباس و معلمی)

لیست عناوین:

- ۱ سخن نخست
- ۲ زندگینامه ایت الله تصاری شیروانی
- ۳ مصاحبه با حجت‌الاسلام و المسلمين مهندس
- ۴ مروری بر بخش ویژگی‌های ایت الله تصاری شیروانی
- ۵ گزارش گردشمندی استاد علوم عقلی
- ۶ اخبار علمی - فرهنگی مجمع عالی

حکم اسلام

خبرنامه
داخلی مجمع
عالی حکمت اسلامی

سال سوم، شماره نهم، تیر و مرداد ۸۹

در این شماره:

- زندگینامه آیت‌الله انصاری شیرازی
- مصاحبه با حاجت‌الاسلام و المسلمین مهندسی
- گزارش گردهمایی استاد علوم عقلی
- اخبار علمی-فرهنگی مجمع عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

با عنایات خداوند مثال و توجهات حضرت ولی عصر(عج) در ۱۹ خرداد ۱۳۸۹ دومن گردهمایی اساتید علوم عقلی به همت مجمع عالی حکمت اسلامی برگزار شد.

اولین گردهمایی اساتید علوم عقلی ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ همزمان با سالروز میلاد حضرت زهرا(س) برگزار شد که تجربه موفقی بود تا امسال برنامه گردهمایی منسجم تر و قوی تر از قبل برگزار شود دومن گردهمایی اساتید علوم عقلی با چند ویژگی از گردهمایی سال قبل متمایز شد:

۱- با توجه به اینکه کنگره روز جهانی فلسفه در جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۲۰ آبان تا ۲۰ آذر ۱۳۸۹ در تهران برگزار خواهد شد، فرصت مناسبی بود تا اساتید محترم علوم عقلی در جریان کارهای صورت گرفته و برنامههای در دست اجرا قرار گیرند. نکته‌ای که در خصوص کنگره روز جهانی فلسفه که از سوی سازمان علمی فرهنگی سازمان ملل متحد (يونسکو) هر سال در یکی از کشورها برگزار می‌شود و امسال در جمهوری اسلامی ایران برگزار می‌شود، این است که از فرصت پذست آمده باید نهایت بهره را برد تا به معزفی و تبلیغ فلسفه اسلامی پرداخت و این امر بیش از همه مسئولیت اساتید و کارشناسان علوم عقلی اسلامی را ستکین تر می‌کند. لذا در همین خصوص در گردهمایی برنامه‌های برگزار شریع و از همه اساتید نسبت به تدوین مقاله دعوت به عمل آمد که البته با استقبال حاضران نیز روپرتو گشت. سخنرانان برنامه نیز بوبیزه آقای دکتر خلامرضا اعوانی رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و معاون علمی کنگره گزارش مناسبی از نحوه شکل‌گیری روز جهانی فلسفه و برنامه‌های این روز در ایران ارائه نمودند.

۲- ویژگی دوم که البته تأثیر زیادی بر کل برنامه گذاشت، مراسم تجلیل از مقام علمی استاد فرزانه و حکیم متأله حضرت آیت الله حاج شیخ یحیی النصاری شبازی (است برگان) بود.

استاد انصاری شیرازی که از شاگردان پارز علامه طباطبائی و حضرت امام خمینی (قدس سرہما) محسوب می‌شود از ویزکی‌های خاص شخصی، شخصیتی و علمی برخوردار است که هر کس با استاد برخورد نماید میهوشد این ویزکی‌ها می‌شود.

پس از اینکه مقرر گردید در دوین گردهمایی استادی علوم عقلی از مقام علمی حضرت استاد تجلیل بعمل آید با توجه به وضعیت بیماری معلم‌له که امکان حضور در برنامه وجود نداشت، بنا شد جمعی از اعضا هیئت مدیره با حضور در منزل استاد ضمن عیادت از ایشان، برنامه‌های گردهمایی را تشرییف نمایند و قصی وارد منزل شدیم زندگی زاهدانه و ساده ایشان همکان را متاثر نمود. به دور از تشریفات و تجملات در خانه ای بسیار قدیمی و با امکانات اولیه یکی از برجسته‌ترین استادی حوزه علمیه قم مشغول زندگی است. منزلی که بسیاری از استادی امروز، روزی به عنوان شاگرد در آن حضور یافته‌اند و پهنه‌های علمی فراوان بوده‌اند. خود استاد می‌فرمود: علامه طباطبائی (قدس سرہ) بیش از ۶۰ الی ۷۰ مرتبه در همین آناق حضور یافته بود گرچه به اراضی سخن می‌گفت اما بر دل می‌نشست زیرا سخنی که از دل برآید، لاجرم بر دل نشست. تواضع بسیار بالای استاد همکان را می‌بینویست. چرا که به محض اینکه حجت‌الاسلام والسلمین معلم دیر مجتمع عالی حکمت اسلامی برنامه تجلیل از مقام علمی ایشان را بیان نمود، گریه آیت‌الله انصاری فضای جلسه را منقلب کرد هنگام خذاخافظی با وجود کمال شدید که توان حرکت را برای ایشان بسیار سخت گرده بود، با اصرار فراوان تا جلوی درب منزل میهمانان را بدرقه نمود. شاگردان ایشان نیز بیان می‌کردند آیت‌الله حاج شیخ یحیی انصاری از ابتدا تاکنون این روحیه متواضع را داشته که به استقبال میهمان بیاید و هنگام خروج تا جلوی درب پدرقه‌اش نماید و امروز بیماری وی تتواسته بر روحیه متواضع استاد تأثیری پگذارد و آن شب تا جلوی درب همکان را بدرقه نمود.

گرچه شاید توانسته باشیم بخشن کوچک از چنین‌های مختلف حیات علمی سیاسی و شخصی حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی را به جامعه مشتاق علمی معرفی نماییم، اما معتبرفیم که ابعاد زیادی از شخصیت ایشان هنوز شناخته نشده است و این مستولیت تمام برنامه‌ریزان و تصمیم‌سازان علمی کشور را سنجین‌تر می‌کند تا از اساطین و استوانه‌های علمی تجلیل شایسته صورت گیرد و آنان را به عنوان الکو به داشت بروزهان جوان معرفی کنند.

ماهم ضمن آرزوی مسلمانی برای حضرت استاد انصاری شیرازی، از خداوند متمال خواستاریم بر معرفی و تجلیل از پیشکسوتان عرصه علم و عمل توفیق بیشتری نسبیمان نماید. ان شاء الله.

محمد باقر خراسانی

گزت الله حاج شیخ پیر انصاری شیرازی

ایت الله حاج شیخ یحیی انصاری شیرازی در سال ۱۳۰۶ در روستای نوادگان داراب متولد شد. وی در سال ۱۳۲۰ برای ادامه تحصیل، راهی حوزه علمیه شیراز و در محض ایت الله سید نور الدین حسینی هاشمی تلمذ شد. شیخ یحیی پس از ۱۰ سال، یعنی در ۱۳۴۰، برای اموختن دروس خارج، عازم قم شد و در حوزه علمیه قم از محض بزرگانی همچون علامه طباطبائی در درس فلسفه، کسب فیض کرد. وی از شاگردان خصوصی امام خمینی (ره) و همدرس با حضرات آیات جوادی املی، مصباح بزدی و حسن‌زاده املی بود.

تدريس در حوزه علمیه، از سال ۱۳۴۰ و به صورت رسمی توسط شیخ یحیی انصاری آغاز شد و وی بیش از ۲۰ سال، کتاب منظومه ملاهادی سبزواری را تدریس کرد. وی پس از این کتاب، تدریس «اسفار اربعه» ملاصدرا را آغاز کرد. کرسی تدریس این استاد فلسفه غالباً در حسینیه ارک برگزار می‌شد.

از جمله تألیفات ایت الله انصاری شیرازی می‌توان به مجموعه چهار جلدی شرح منظومه و حکمت اشاره کرد. ایت الله انصاری در کارنامه درخشان خود، سابقه مبارزه با رژیم ستمتاشی و بازداشت در زندان‌های ساواک را دارد. وی به مدت سه سال نیز در کوهدهشت لرستان و نانین اصفهان در تبعید بوده است.

ایت الله انصاری شیرازی، یکی از دوازده نفری است که پس از رحلت ایت الله بروجردی، مرجعیت امام خمینی (ره) را در سال ۱۳۴۲ تایید کرد.

برخی از اساتید قم از ایت الله انصاری به دلیل تسلط بر مباحث فلسفی، با عنوان «شیخ اشراف» یاد می‌کنند.

بررسی از ویژگی های علمی - اخلاقی
حضرت آیت الله العطائی شیرازی

حجت الاسلام والمسلمین محمد مهدی
مهمتی در سال ۱۳۲۲ در شهرستان آباده از
توابع شیراز به دنیا آمد. وی در سال ۱۳۵۴
رسماً وارد حوزه علمیه قم شد و دروس سطح
را از محضر بزرگانی چون حضرات آیات
پاکویشی، اشتهراردي، اعتمادي، ستوده پهره
برد و در درس خارج حضرت آیت الله العظیمی
تبریزی (قدس سرہ) و حضرت آیت الله
العظمی سبحانی (دامت برکاته) حاضر گردید.
استاد مهمتی علوم عقلی را در محضر
حضرات آیات نجفی شهرضاوی، انصاری
شیرازی و مددوحی آموخت. وی فم
تدریس دروس سطح عالیه حوزه، پارها
دروس معقول از جمله شرح منظمه، شرح
اشارة، اسفار، تمهید القواعد، شرح فصوص
الحكم، دروس هیئت و ریاضی و... را در حوزه
دانشگاه تدریس نموده است.

از استاد مهمتی تا کنون مقالات زیادی در
نشریات منتشر گردیده است فم اینکه
تذوین درسها شرح منظمه حضرت آیت
الله انصاری شیرازی از دیگر آثار ایشان است.
وی از سال ۱۳۸۸ اعضا هیئت مدیره مجمع
عالی حکمت اسلامی می باشد.

همانگونه که استحضار داردید ان شاء الله
چهارشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۸۹، دومین گردهمایی اساتید
علوم عقلی از سوی مجمع عالی حکمت اسلامی برگزار
می شود، از برنامدهایی هم که برای دومین گردهمایی
تدارک دیده شده تجلیل از مقام علمی حکیم مثاله و
استاد بزرگوار حضرت آیت الله حاج شیخ یحیی
انصاری شیرازی است. با توجه به اینکه جامعه علمی ما
خیلی از ابعاد شخصیتی ایشان در تمام جوابات اطلاع
کافی ندارند از محضر حضرت تعالی استدعا داریم که در
خصوص زندگی علمی ایشان مطالبی را بیان بفرمایید.
آقای مهمتی: بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله رب
العالمين و صلی الله على محمد و آلہ الطاهرين. الیته بندہ قبل
از اینکه شروع کنم باید از حضرت ایشان عنترخواهی داشته
باشم، به لحاظ اینکه کسی که در جایگاه معرفی می خواهد
قرار بگیرد اگر اعرف و اجلی نباشد حداقل تناسبی را باید

**آیت الله انصاری قریب ده سال در درس فقه
و اصول امام حمید(ه) شرکت کردند.**

این کتاب را هم در عرفان خدمت حضرت علامه طباطبائی می خوانند. البته با توجه به این نکته لازم است که علامه طباطبائی رضوان الله تعالیٰ علیه دو نوع شاگرد و دو شیوه تدریس داشتند به حسب آنچه بارها استاد حضرت آیت الله انصاری شیرازی می فرمود یکسری بحث‌های فلسفه را در فضاهای عمومی داشتند خوب خیلی از چهره‌ها، شخصیت‌ها و شاگردخانه‌هاست که می‌گفتند از حضور ایشان بهره‌مند می‌شدند اما یک سبک به اصطلاح محدودتر و مخفیانه‌ای در ارتباط برخی از مباحثی که همه کس نمی‌تواند حلش کند، هفتمش کند، جهاز هافسمه علمی هر کس قدرت هضم و تحلیلش را ندارد اینها را در جلسات خصوصی تدریس می‌گردند. حضرت استاد می فرمود اسفرار وقتی به جلد نهم رسید و مباحثت معاد، ایشان درس را به صورت عمومی تعطیل کردند و تبدیل کردند به محدوده چند نظره‌ای از جمله حضرت آیت الله انصاری، حضرت آیت الله جوادی املی، حضرت آیت الله ابراهیم امینی و جمعی در این حد محدود چند نهم اسفرار را تدریس می‌گردند به گونه‌ای محدودیت مرحوم علامه قائل می‌شود که برخی از شاگردان مرحوم علامه طباطبائی گمانشان بر این بوده که علامه جلد نهم را تدریس نمی‌کند به دلیل آنکه معاد با آن نوع نگاه صدرازی را قبول ندارد خوب الان هستند از چهره‌ها و شخصیت‌های پرجسته‌ای که قبل‌ا در فضای فلسفی از شاگردان علامه بودند چون علامه آنها را در جلسات خصوصی معاد شرکت نمی‌داده، تصویر آنها و تصور آنها از مطلب این بوده که علامه معاد ملاصدرا را قبول ندارد لذا تا پیش از معاد خواند بعد درس را تعطیل کرد در حالیکه نه، این درس را در جلسات خصوصی تدریس می‌گردند بحث تمهد القواعد را باز در جلسات خصوصی شب‌های پنجشنبه و جمعه تدریس داشتند که حضرت استاد آیت الله انصاری شیرازی از شرکت کنندگان در این محل و مجلس بودند و علامه طباطبائی به لحاظ آن

داشته باشد و بندۀ این قابلیت و تناسب را در خود نمی‌بینم اما حسب الامر اطاعت امر شما عزیزان را می‌کنیم ان شاء الله که مرضی خدای متمال واقع شود. حضرت استاد آیت الله انصاری شیرازی به طور کلی در مجموع دارای ایماد مختلفی را داشته‌اند. بعضی‌ها در فضاهای علمی محض عمل می‌کنند، بعضی از چهره‌ها و شخصیت‌ها بیشتر حیثیت‌های اجتماعی دارند، بعضی شاخصه‌ی سیاسی در آنها قوی‌تر است، و بعضی هم حضورهای سیاسی دارند. اما حضرت استاد در همه زمینه‌ها و همه ایماد حضور مؤثر، کارآمد و سازنده‌ای در طول عمرشان داشته‌اند. در ارتباط با زندگی علمی بعد از اینکه ایشان از نوادگان داراب برای تحصیل به حوزه علمیه شیراز می‌آیند، با توجه به جو حاکم بر حوزه‌های شیراز در آن زمان که با علوم عقلی فلسفه و عرفان مخالفت‌های شدیدی داشتند، اما به لحاظ ذوق شدید و ذوق زیادی که حضرت استاد داشتند ایشان مکرر می‌فرمودند که در چه شرایط سختی ما احیاناً بعضی از کتاب‌های با ماهیت‌های فلسفی یا عرفانی را مطالعه می‌کردیم و بعضاً وقتی در حجره قرار می‌گرفتیم اگر یک نفر از این افراد می‌آمد داخل حجره ما باید به سرعت این کتابها را خبیطش می‌کردیم. می‌فرمودند متوجه را یکی از روحانیون به نسبت بزرگ، ایشان بعضاً با اینر می‌خواست جایجا کند یعنی تا این اندازه حساسیت وجود داشت. حالا در چنین وضعیتی در نظر بگیرید یک نفر می‌خواهد باید مشغول بشود چه ویژگی و چگونه حق طلبی باید در وجودش باشد که تحت تأثیر شرایط جو غالب قرار نگیرد. بعد از آنچه ایشان وارد حوزه علمیه قم می‌شوند و از محضر استاد بزرگواری مثل دو چهره برجسته و شاخص علم و عمل بهره مند می‌شوند: یک حضرت علامه طباطبائی رضوان الله تعالیٰ علیه بودند که مدت سی سال حضرت استاد در محضر علامه طباطبائی بوده و درس‌های مختلفی از قبیل اسفرار، الهیات شفا و منطق شفا، برهان شفا و همچنین تمهد القواعد این ترکه اسفهانی که اولین کتاب عرفانی در سیر کلامیک مباحثت عرفانی هست که بعد از گذر از فضای فلسفه و حل مراحلی از آشنازی با مبانی فلسفه مشار، حکمت متماله و اشراق جایگاه مباحثت عرفانی شروع می‌شود اولش کتاب تمهد القواعد این ترکه اسفهانی هست، شرح بر قواعد التوحید ابو حامد جد این ترکه

و شاخص دیگری که حضرت استاد انصاری خنده نه در محضر ایشان کسب علم کردند، حضرت امام خمینی(ره) بود . قریب به سال در فقه و اصول امام شرکت می کردند و جالب مسأله امام شناسی است، آن کسی از امام حرف بزنند چندان هنری نیست، چرا بعد از اینکه این همه در عرصه های گوناگون شخصیت امام مطرح شده در ابعاد مختلف اما آن اوایل و آن ابتدای کار خیلی دقق می خواهد، تیزپیشی می خواهد و حقیقت بینی و حقیقت شناسی می خواهد که کسی داشته باشد که در آن فضایی که شخصیت امام(ره) فراگیر و همگاتی نشده افرادی آن موقع دلبسته و واپسی و پیرو باشند این خودش یک شاخص بالایی است در چنین افرادی که درک واقعیت ایشان بالا هست، حقیقت و خوب می فهمند، لازم نیست که خیلی باز بشود بعد به آن برسند. حضرت استاد آیت الله انصاری شیرازی اینجوری بود که از همان ابتدای طرح شخصیت امام، حضور داشتند در جلسات ایشان وقتی که محدوده درس امام از جهت کمی، کمیت قابل توجهی هم نبوده اما ایشان یکی از شاکردهای آن درس بودند، ایشان از این دو استاد بزرگوار کسب فیض

نگاه دوستی که در شاکرده بوری داشتند، که بالآخره همه کس خلوقیت شنیدن و هضم و حل هر مطلبی را ندارد در نتیجه بطور ویژه گزینش و انتخاب می کردند و بحث تمهید القواعد در جلسات خصوصی بوده است. بحث دیگر که حضرت استاد آیت الله انصاری شیرازی در محضر علامه طباطبائی بودند روایات بحار الانوار بود که مدتها مرحوم علامه بحار تدریس می کردند و ایشان هم در آن محفل و مجلس حضور داشتند. خارج فلسفه را که مرحوم علامه مدنی بیان می فرمود حضرت استاد انصاری حفظه الله در آن بحث هم شرکت داشتند ارتباط عاطفی و آن ارتباط خیلی لطیف و زیبای صمیمی و نزدیکی که حضرت علامه با ایشان داشتند آنها هم فصل مفصل را می طلبید که باید جدا بحث کرد، بیش از شصت هفتاد بار علامه طباطبائی در منزل ایشان می رود. جلساتی را که به صورت چرخشی برای درمن تمهید القواعد در شیوه ای پنجشنبه بوده به صورت چرخشی منزل شرکت کنندگان در جلسه انجام می گرفته لذا مکرر علامه طباطبائی منزل حضرت استاد می رفتند. ارتباط خیلی خاص و ویژه ای را در آن سطح داشتند که آن برای بحث فرست دیگر می طلبید. چهاره برجسته

آیت الله انصاری شیرازی از حضور و پژوهش و متأثر گردید می‌لام خنی (ره) و طالبه طبا طبایی (ره) پژوه مند شدند

ممنون من شویم؟

آقای مهندسی: پله، یکی از پرجستگی‌های زندگی ایشان همانطور که در ابتدا هم اشاره کردم حضور فعال سیاسی در فرسته‌های بسیار تعبین کننده بوده است. خوب از زمان شروع نهضت و انقلاب امام رضوان الله تعالیٰ علیه ایشان در فضای سیاسی حضور داشتند از همان ابتدای که امام(ره) را دستکیر می‌کنند و بالآخره احتمال خطر برای امام (ره) وجود داشت که دولت و حکومت طاغوتی پرخوردهای خشنی را با امام داشته باشد، اما از آنجایی که اگر مرجعیت برای شخصیت محترم من شد و احراز من شد مصونیت پیدا می‌کرد، دوازده نفر از علماء متین را می‌تویستند من جمله حضرت آیت الله انصاری از آن دوازده نفر بودند که اعضاء می‌کنند، برای اینکه ایشان صلاحیت کامل را برای مرجعیت و برای زعامت امور اسلام و مسلمین دارد و همین حضور باعث شد که احتمال از بین بردن امام(ره) از طرف حکومت طاغوتی منتفی شد. دستکیری‌های متعددی که در دروان طاغوتی که ثابت به حضرت استاد انجام می‌گرفت، تبییدهای مفصل: سه ماه در کوه‌دشت لرستان ایشان تبیید بودند، سی و سه ماه در ناتین اصفهان تبیید بودند و در حقیقت سه سال زندگی ایشان مجموعاً در تبیید گذشت. حدتی در زندان بودند، عرض کردم نکته جالبی حضور در مراحل تعبین کننده است. در تاریخ انقلاب همین مسئله بیت شده که در آن روزی که به عنوان سالگرد حمله به فیضیه همزمان با سالگرد شهادت امام صادق(ع) در قیضیه مراسمی را می‌گذراند یک وقتی حضرت استاد می‌فرمودند

دو بخش‌های مختلف داشتند، دوران علمی حضرت استاد آیت الله انصاری شیرازی یک بخش بخش تدریس و تحصیل در مکتب این بزرگان و بخش عظیمی از عمر ایشان اختصاص پیدا می‌کند به تدریس‌هایی که داشته‌اند. ایشان علاوه بر تدریس در مسائل مقدماتی و ادبیات و امثال اینها از کتابهای فقهی و اصولی مسطح عالی رسائل و مکاسب را تدریس داشتند و در علوم عقلی اعم از کلام و فلسفه و عرفان؛ شرح تحریید را ایشان تدریس داشتند، شرح منظومه: مطلع و حکمتی را، چندین دوره شرح اشارات، اسفرار را یک دوره کامل ایشان تدریس کردند. در فضای عرفان تمهدیتی ختم تدریس داشتند و یک نکته‌ای که در کنار اینها به عنوان حُسن ختام این بخش اشاره کنم ذوق شعری و طبع بسیار قوی و غنی عرفانی ایشان در بحث اشعار است که خوب اشعار زیادی را ایشان با محتواهای بسیار زیبا و عالی سرویده‌اند اما متأسفانه جمع اوری نشده و بر اساس آن ذوق و سلیقه فردی و شخصی که ایشان دارد خیلی بنای بر طرح شخصیت نیست حتی در این حدش هم خود ایشان دنبالت نبوده که اشعار را جمع کند اما بالآخره این بخش هم بطور خیلی خوب و فراگیر در وجود ایشان هست.

با توجه به اینکه حضرت استاد آیت الله انصاری در دوران ستم شاهن پهلوی و در زمان مبارزات حضرت امام (ره) هم حضور داشتند در خصوص حیات سیاسی و مبارزات سیاسی ایشان هم اگر مطالبی را بفرمایید

وقتی استاد آیت الله انصاری شیرازی حفظله، من فرمود
ایشان نقل می کردند: که جناب حاج آقای محبی نقل کردند
از مرحوم آیت الله ظاهر شمس گلباگانی و همجنین حضرت
آقای حاج سید عباس کاشانی حفظله الله ایشان هم که الان
موجود هستند، اینها برای حضرت آقای انصاری فرموده بودند
که امام این تعبیر را در باب شما کرد که فرمودند ما تا وقتی
که الفرازی مثل آقای بهجت و آقای انصاری داریم گزندی به
این مملکت نخواهد رسید حالانوع نگاهی که حضرت امام(ره)
دارد خوب گزافه گویی در سخن ایشان نیست خود حضرت
استاد هم من فرمود من خودم مستقیماً این تعبیر را از امام
نشنیدم ولی این بزرگواران که الان هم هستند بعضاً غیر از
مرحوم آیت الله ظاهر شمس اینها از امام نقل کردند. امام(ره)
بعد از مراجمه به ایران؛ وقتی تشریف می اوردنده به فیضیه
برای سخنرانی حضرت استاد من فرمود دیدم بعضی از آقایان
امدند پیش من و من گفتند امام فرموده آقای انصاری
کجاست؟ بگویید باید اینجا پیش من، ایشان من فرمود
ازدحام جمعیت زیاد بود من شعی توائیست بروم، گفتم از آقا
غذخواهی کنید بگویید که ازدحام و تراکم جمیت اجازه
نمی داد که من الان بیایم، حتماً خدمتان خواهم رسید خوب
در آن فضای نظر بگیرید، امام (ره) امده وارد مملکت ایران
شده با آن وضعیت سیاسی، انقلاب تازه به سر با آورده با آن
همه مشتعلهایی که امام نارد با آن همه گرفتاری هایی که
امام دارد امده در فیضیه من خواهد سخنرانی بکند برای مردم
آنجا بگویید که آقای انصاری کجاست؟ این نشان می دهد
توجه امام و آن عنایت ویژه را که به این شخصیت ها داشته و
یا تشریف فرمایی امام به عنوان بازدید که وقتی افراد سران
امام رفته بودند از جمله منازلی که امام بر می گردد بازدید کند
منزل حضرت آیت الله انصاری شیرازی بوده که ایشان فرمود
خوب بالآخره در کوچه همسایهها و اینها ازدحامی بود و امام
تشریف اوردنده و سر آن پله های دم در منزل و ایستادن و
یک نگاهی به اطراف منزل کردن چند دقیقه ای. خوب امام
آنچور وقتی نداشت که خیلی طولانی بخواهد جایی بنشیند
چند دقیقه ای نشستند و من فرمود که نسبت به جاهای دیگر
هم دغالتی بیشتر نشستند جاهای دیگر از نظر زمان کمتر
می نشستند ولی اینجا بیشتر عنایت فرمودند و نشستند

خوب آقایان دور هم جمع بودند صحبت بر سر این بود که
چه کس سخنرانی کند، خیلی از آقایان که در آن جلسه
بودند از چهره های برجسته و تاختن که در فضای سیاسی
آن زمان حضور داشتند، اینها من گویند ما جرأت نمی کنیم
چرا که این سخنرانی بعدش قطعاً اعدام است، حضرت استاد
من فرمود من یک مقداری فکر کردم و بعد گفتم من حاضر
باشد بروم برای سخنرانی، یکی از چهره های سیاسی به
حضرت استاد انصاری من فرماید: آقای انصاری اگر قصد
اخلاص نداری نرو، سرانجامش اعدام است. حضرت استاد
هم من فرمایند: توکل بر خدا من فرمود: رفیقی و سخنرانی
خیلی قراء و سنتیکی هم انجام دادیم، اما آن روز طلبها ما
را فراری دادند لایلای طلبها فرار کردیم و نتوانستند ما را
دستگیر کنند اما بدأً امده ما را دستگیر کردن و منجر به
تبیید شد و اعدامی هم در آن نبود.
در دروان تبیید یک وقتی حضرت استاد من فرمود: زمانی که
در نایین تبیید بودم ، مقام معظم رهبری حضرت آیت الله
خامنه‌ای دام‌الله‌عالی دیدن من امده و بیشانی مرا بوسیدند
و فرمودند شما از پیشگامان نهضت هستید. خوب همراهی با
امام(ره) در مراحل مختلف گاهی در جمع مبارزان و روحانیون
و سخنرانی هایی که ایشان می کرد با آن اشعار عارفانه به
فرمایش یکی از بزرگان امیدی من داد به جلسه در مجتمع
دوران سیاسی زندگی ایشان یک دوران بسیار شاخص و
برجسته و مطرحی است که تمام آنها که از ابتدای مسایل
سیاسی انقلاب بودند چهره حضرت آیت الله انصاری در
عرضه سیاسی پر ایشان آشناست.

۵ با توجه به اینکه حضرت آیت الله انصاری از
شاگردان حضرت امام بودند، خوب بالطبع ارتباط خاصی
هم با حضرت امام خمینی(ره) داشتند و یه ویژه که در
دوران مبارزه هم همراه حضرت امام بودند. از ارتباط
حضرت استاد با حضرت امام(ره) و بعد از رحلت امام با
مقام معظم رهبری اگر نکاتی را بیان بفرمایید بسیار
خوشحال می شویم.

آقای مهندسی: ارتباط امام(ره) با حضرت آیت الله انصاری
شیرازی ارتباط خاصی بوده به این معنا که یک تعبیری را یک

ندارد. از همان موقع با همدیگر آشنا بودند تا بعد از ارتحال امام و به رهبری رسیدن آقا مذکوه العالی که حضرت آقای انصاری به شدت از حامیان رهبری ایشان بود و این باز خیلی نکته جالبی است: کسانی که همزمانند کسانی که خود آقا تعبیر می‌کند که شما از پیشگامان نهضت و انقلاب هستید، اما الآن فضای انجام وظیفه به گونه‌ای شده که ایشان به موقعیت رهبری برستد، حضرت استاد انصاری از همان موقع می‌فرمود که حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر ما است. احیاناً در جمعی از مردم در محدوده خاصی که ایشان، بعضاً صحبت می‌کردند با کمال احترام و توجه به رهبری ایشان هیچ‌گاه ما ندیدیم که ایشان ذره‌ای حالت انتقاد یا گلایه یا چیزهایی که متأسفانه بعض از ادم‌های گرفتار هوا و هوس مطرح می‌کنند، هیچ وقت صحبت می‌شد ایشان کوچکترین گلایه‌ای بکند. هر وقت صحبت می‌شد از ذکاوت سیاسی، از فهم و عقل مقام معظم رهبری در مدیریت نظام و در رهبری نظام صحبت می‌کردند حتی در چلوات خصوصی که احیاناً خدمت ایشان بودیم یعنی می‌آمد

خوب اینجا باز عنایت امام را نسبت به ایشان نشان می‌دهد که بعد از اینکه پر می‌گردند در ایران تا این اندازه توجه دارند به شاگردانشان و همراهان انقلاب. بعد از ارتحال امام هم جناب حجت‌الاسلام والملمین آقای رحیمیان مستول وقت پیشاد شهید انقلاب اسلامی خدمت ایشان (آیت‌الله انصاری) می‌اید و به حضرت آیت‌الله انصاری می‌فرماید امام اوآخر عمر چندین بار می‌شد که احوال شما را می‌بررسیدند و می‌فرمودند که آقای انصاری کجاست؟ چکار می‌کند؟ و جواب داده می‌شده است که در حوزه هستند و مشغول تدریس دروس عرفان و علوم عقلی هستند بعد گفته بود که امام هدیه ای را فرمودند که ببرید از طرف من به ایشان بررسانید و احوال پرسی کنید. حاج آقای رحیمیان فرموده بود که ما تا امدهم این کار را انجام بدھیم به مریض امام برخورد کرد و بعد هم با ارتحال امام و مراسم امام و اینها بالآخر فرستی فاصله شد تا بعد خدمت آقای انصاری می‌رسند یک وقت خود حاج آقای انصاری حافظه‌الله می‌فرمود یله آقای رحیمیان تشریف اوردهند و از امام گفتند و خیلی هم ایشان متأثر می‌شود و گریه مفضلی ایشان می‌کند چهت از دست دادن امام، استاد و رهبرشان و بعد ایشان می‌فرمود هدیه ای را از سوی امام به من دادند البته امام تعیین مقنن و نوع چیز را مشخص نفرموده بودند بلکه فرموده بودند هدیه ای هم ببرید و از طرف من به ایشان (آقای انصاری) بدهید و دلچوئی کنید و احوالپرسی کنید و سلام بررسانید. در مجموع مسائل که البته مسائل ریزتری هم وجود دارد و متنهای حالاً فرصت نیست. ارتباط ویژه و خاصی که ایشان با امام داشت و امام (ره) نسبت به حضرت استاد انصاری داشتند.

یا مقام معظم رهبری از دوسرهایی که در اسفرار شرکت می‌کردند در حضور علامه طباطبائی آشناهی داشتند، حضرت استاد می‌فرمود جناب آقای خامنه‌ای با اخوی بزرگوارشان آقا سید محمد می‌آمدند درس اسفرار علامه طباطبائی و ما از همان جا با آقا آشنا شدیم و در همان موقع‌ها بود که اشعاری را آقای انصاری سروده بودند، مقام معظم رهبری در آنجا خوب آشنا بودند و با همدیگر سر درس می‌گفتند ایشان می‌فرمود وقتی به من گفت اگر اجازه بدهید من این قطمه شعر را در مجمعی از شعراء تهران ببرم و بخوانم که به ایشان گفتم مانع

ششم در پی خطا به حضرت آیت‌الله اکبری نهمان نوشته: فنا از پیشگذار و پیغمبر مسیح.

داشتند. الحمدله این ارتباط برقرار هست و آن دوستان را بطور
دوستی را قطع نکرند به عنوان احوالپرسی به خصوص در
این چند سال اخیری که ایشان مربیضی های متعدد و مختلف
را داشتند و به نوعی حالت خانهنشیتی پیدا شده که خدا را به
حق محمد و آل محمد(ص) قسم من دهیم همه مربیض ها را
به خصوص ایشان و شفای عاجل و کامل عنایت بفرماید
ارتباط خوبی دارند و من آیند سراغ حضرت استاد و احوالپرسی
دارند با مستقل، مر آیند با با واسطه.

با توجه به مقام علمی حضرت استاد انصاری که بالطبع افراد زیادی تمایل دارند در درس و پژوهش ایشان شرکت کنند، از پرخورد ایشان و نحوه ارتباطی که با شاگردان داشتند اگر مغز ما باید ممتنون می‌شویم.

آقای مهندسی: خوب بحث‌های علمی فضای خاص خودش را داشت، تدریسی که ایشان داشتند نحوه تدریس، نحوه نشستن ایشان سر درسهای اینها همراه برای شاگردان درس بود. ایشان هیچ وقت روی منبر و صندلی و اینها برای تدریس نمی‌نشست، همیشه دوزانو و سر پایین بودند، یک وقتی من خدمت ایشان بودم من فرمود آقا این نفس عجیب است هر کارش کتنی باز من خواهد اذیت کنند: بالا پنجه‌ی

من گوید لوه بر کرسی تدریس نشستی، پایین بنشستی می‌گوید عجب ادم متواضع هستی و به هر ترتیب می‌خواهند انسان را پنطلاند، خیلی باید مواظب بود خیلی باید مراقب بود، این نکات اخلاقی را ایشان بیان می‌فرمودند، حضور اخلاقی ایشان سو درس و پیغامها و در پاسخ گویی به سوالات خیلی با مهربانی بود درس تمام می‌شد ایشان باز می‌نشستند دقائقی شاکردها می‌آمدند سوالات علمی خودشان را مطرح می‌گردند و سیره خوبی که ایشان داشت در قبیل از بعضی از درس‌های فلسفه حتماً یک روایت را می‌خواند. شرح منظومه حکمت را خدمتشان بودیم هر روز یک روایت را ایشان تبریک آوردیم، خواندن بعد بحث فلسفه را داشتند تعامل خیلی زیبا و فشنگی بود. بعضی از اوقات که جلسات درس در منزل ایشان تشکیل می‌شد بعده اینکه درس تمام می‌شد ایشان

از گرفتاری‌ها و مشکلاتی که مثلاً در فضا هست ایشان هیچ‌گاه موقعیت رهبری را زیر سوال نمی‌برند خوب مقام معظم رهبری هم عنایت خاصی به ایشان داشته و دارند، خود حضرت استاد می‌فرمود هر چند یک پاری آقا از دفترشان افرادی را می‌فرستند می‌آیند اینجا برای دلجویی و احوالپرسی ولی ایشان می‌فرمود ولی من متأسفانه تاکنون این توفیق را پیدا نکردم که بتوانم بروم برای دیدار ایشان، وقتی بنده خدمت حضرت استاد یودم دو نظری بودیم یک گوتانی و با خس و حال گفتاری مطرح می‌کردند مثل یک آرزو و آرمان که به آن ترسیده‌اند می‌فرمود که آقا عنایت دارند می‌فرستند افرادی را بعضاً برای احوالپرسی و دلجویی، ولی من موقع نشم و تا به آلان برایم مقدور نبوده است به خصوص این چند سال اخیر که مریضی‌های شدید توان و فرصت را به من نداده که خدمت ایشان برسیم، به هر حال ارتباط ایشان با آمام و مقام معظم رهبری بسیار خوب و تا به آلان هم مورد عنایت این بزرگواران بوده و هستند و ایشان هم با توجه کامل و ارادتی که به این مقام و موقعیت رهبری دارند از جمله افتخارات خودشان می‌داند که همچنان در صراط مستقیم کام برداشته و ذمای انحراف از مسیر انقلاب و ولایت برایشان حاصل نشده است.

۶ ارتباطی که با دوستان قدیمی شان داشتند اگر امکان دارد برخی از این دوستان که حالا شخصیت های علمی یا سیاسی هستند را نام ببرید و یا ارتباطی که با اینها دارند را مطریج بفرمایید.

آقای مهندسی؛ یله، خوب از قدیم در محاذل درس و بحثی که در محضر علامه طباطبائی بودند چهره‌ها و شخصیت‌ها و بزرگوارانی مثل حضرت آیت الله جوادی املی، حضرت آیت الله حسن‌زاده املی، حضرت آیت الله ابراهیم امینی، حضرت آیت الله مصباح بزدی و حضرت آیت الله سیدجانی، آقای دکتر احمدی ملاییری حفظهم الله و دیگر دوستان ارتباطی از قدیم داشتند و برخی از اینها در محاذل و مجالس خصوصی درس‌های علامه همه نه ولی برخی از اینها در جلسات خصوصی علامه هم در پژوهش‌های معدن، در تهیید القواعد، در مباحث عرفانی و... حضور

آیت الله طاهر شمعن(ره) و آیت الله سید عباس کاشانی خطاب به آقای انصاری شیرازی: امام فرمودند ماتا وقتی که افرادی مثل آقای بهجت و آقای انصاری داریم گزندی به این مملکت نخواهد رسید.

خیس کردم بعد اینش را گرفتم که زیاد آب نداشته باشد آمد بپن کردم روی کفشهای که وقتی مردم می‌آمدند بپرون کفشهای شان داغ نباشد و خراب هم نشده باشد بعضی دیده بودند بعد آقای قراتشی می‌فرمود مردم یک همچنین حرکتی را دیدند که تند اگر روحانی هست این آقاست من اگر یک ماه آنجا صحبت کردم یک نفر نکفت اگر روحانی است این است ایشان در برخوردهای اخلاقی خیلی متواضعانه عمل می‌کرد پاشاگردن هم همیتعطیروی بود یعنی واقعاً برخوردهای اخلاقی و متواضعانه ایشان خیلی جایگاه ویژه‌ای را به وقتارها و تعاملی که ایشان با اطرافیان داشت بعضاً می‌شد سر درس در حسنه ایشان اگر هنوز درس شروع نشده بود فقیری وارد می‌شد اغلب اوقات فقر می‌کرد و تقاضایی داشت بعضاً طلبها نگاه هم می‌کردند شخصیت شاخمن بالآخره استاد آنجا نشسته بالآخره ایشان می‌آمد می‌رفت نزدیک آقا که کمک کنید، هنوز درس شروع نشده بود یک وقت این اتفاق افتاد من دیدم استاد دست کرددند در جیشان یک جوری هم که کسی متوجه نشود بعد یک اشاره‌ای کرددند فقیر امد چلو بعد در دست آن فقیر، گذاشتند و ایشان خم شد که دست فقیر را پویید . یک دفعه دیگر منزل خدمتشان بودم دیدم یک نفر امد زنگ زد ایشان رفت در و برگشت و فرمود که من چه کار کنم مکرر می‌آیند و بنده هم که دستم به جای نیست و درآمدی ندارم که هی مکرر می‌آیند اینجا فکر می‌کنند که ما به جایی وصلیم. گفتم آن ندارم در همین فاصله بود که من دیدم ایشان برگشت مجدداً که دیگر یک مقداری فاصله شده بود وقت توی کوچه آن فقیر را پیدا کرد یک چیزی به ایشان داد و برگشت و لام گرفت. یعنی آن موقع که رفتش کرده بود دیده بود خوب واقع امکانات آنچه بود من در جایی مدت‌ها صحبت می‌کردم اما یک دفعه یکی از استاد و بزرگان حوزه امد آنجا یک حرکتی آنجا داد و همه گفتند اگر روحانی است این است هیچ کس به من نکفت اگر روحانی است آن است ولی همه گفتند اگر روحانی است این و آن حرکت هم این بوده که ایشان (حضرت استاد انصاری شیرازی) فرموده بود طهیر ماه رمضان بود من وارد مسجد شدم دیدم کفشهای دارد آفتاب می‌خورد خوب بعد هم داغ می‌شود و هم خراب می‌شود و هم این مردم روزه دار الآن پای صحبت نشستند بعد می‌آیند بپرون پا می‌کنند توی این کفشهای ایشان داغ می‌شود و اذیت می‌شوند، من نگاه کردم اطراف مسجد دیدم یک چند تا گوئی هست رفتم اینها را

کشیری و علامه طباطبائی فرمودند خوب اینها استادی بودند که در فضاهای اخلاقی و سیر و سلوکی و نادن بغضی از دستورالعمل‌ها، ایشان می‌فرمود که از محضر این استادی هم پدر صندیدند.

۳ به هر حال هر جور که صلاح می‌دانید یک مقداری از زندگی شخصی حضرت استادیان بفرمایید. البته همان مقداری را که حضرت تعالیٰ مصلحت می‌دانید بسیار خوب است که علاقمندان با زندگی شخصی حضرت استاد هم اثنا پیشوند که چرا زندگی زاده‌انه حضرت استاد باید به عنوان یک الکو معرفی بشود، هر جور که صلاح می‌دانید این بخش را هم توضیح بفرمایید.

اقای مهندسی: در مجموع مسائلی که ایشان در فضای زندگی‌شان حالا چه در فضای سیاست و چه زندگی شخصی داشتند یکسری مسائلی هست که نمی‌شود اینها را بازگو کرد. گرچه حاوی خیلی از نکات واقعاً سازنده و تکان دهنده هست، اما بالاخره هر شخص و شخصیتی برای خودش یک مرزهایی دارد که باید آن مرزها را حفظش کرد اما آن چیزی که تمودار ظاهری زندگی ایشان است واقعاً زندگی زاده‌انه هست و این چیزی نیست که با صرف گفتار و اینکه انسان بخواهد در مقام تجلیل بصورت ظاهر بیان کند بلکه عمل ایشان در زندگی کاملاً نشان می‌دهد و ایشان تا به آن از هیچ موقعیتی نخواسته استفاده کند با اینکه همه موقعیت‌های مالی برای ایشان فراهم بوده است. طبیعی بسیار بلنده که به هیچ وجه در مقابل مال دنیا ایشان سر خم نکردند، در مقابل نام و نشان و موقعیت به هیچ وجه سرخرم نکردند و یکی از اصولی که در زندگی ایشان حاکم است آن حالتی‌گمانی است، در عین اینکه عرض کردم موقعیت‌های بسیار برای ایشان بیش آمده ولی بنای بر این را ایشان داشته که همیشه در این فضا باشد زندگی کاملاً ساده و منزل ایشان بسیار محقر و قدیمی است. وقتی که مدرسه عترت در کنار منزل ایشان می‌خواست درست بشود از آن طرف و مدرسه مربوط به طلاب لیتوانی از طرف دیگر که ایشان یک وقتی می‌فرمود خانواده ماده سال نتوانست روز بباید داخل حیاط چون یا این طرف ساختمان می‌ساختند

آیت‌الله انصاری بسیاری از علوم عقلی از جمله: اسفار، الهیات، شفا، منطق شفا، برهان شفا - تمهد القواعد و ... را در مقدمه آیت‌الله علامه طباطبائی فرا گرفتند

۴ ایا حضرت آیت‌الله استاد انصاری تبریزی اثر مکتوبی هم دارد؟
اقای مهندسی: استاد به لحاظ حسن و حال اخلاقی که داشته و دارند، نمی‌خواستند چیزی از ایشان حتی اشعارشان باقی بماند اما با عنایت و تأکید حضرت آیت‌الله علامه حسن زاده املى حفظه الله به اینکه باید نامی از ایشان باقی بماند نوارهای درس شرح منظومه (منطق و فلسفه) استاد بیاده شد که یک دوره شرح منظومه منطق و فلسفه پس از بیاده سازی، آماده شد که از سوی بوستان کتاب دفتر تبلیقات اسلامی در سال ۱۳۸۲ در چهار جلد منتشر شده است.

۵ برخی از استادی اخلاقی را که حضرت استاد در محضروشان تلمذ داشته را اگر معرفی یا توضیحاتی را بفرمایید، خوشحال می‌شویم.

اقای مهندسی: حضرت استاد انصاری حفظه الله ایشان نه تنها در فضاهای علمی تلاش و کار و تدریس و تدریس داشتند ارتباط با چهره‌های معنوی به معنای خاص و ویژه خودش از این فرست و از این موقعیت هم ایشان الحمد لله بپرسند بودند چهره‌هایی مثل مرحوم حاج عباس قوجاتی، حاج آقا حسین قمی، مرحوم آیت‌الله العظمی بهجت، حضرت آیت‌الله العظمی بهجت (قدس سرہ) عنایت خاصی به اقای انصاری داشتند من جمله وقتی که در زمانهای خیلی قبل حضرت آیت‌الله العظمی بهجت می‌خواستند مشرف بشوند به مکه، اقای انصاری را بجای خودشان در مسجد فاطمیه به عنوان امام جماعت گذاشته بودند، ارتباط با حضرت آیت‌الله

در تمام مراحل مختلف زندگی یک جا ندارد که در فلان جا پای ایشان لغزیده باشد و از جاده در رفته باشد و رفته باشد در فضای تروت، در فضای شهرت و در فضای مجازی. همیشه آن صراط حقیقت را ایشان دنیا می‌کردد و آن هم یک زندگی بسیار ساده‌ای که همیشه داشته‌اند را دارند تعاملی که با مردم، با همسایه‌ها بسیار تعامل عاطفی و زیبای خداوند به حق محمد و آل محمد حلول عمر با عزت و با موفقیت به ایشان عنایت بکند و به همه ما طلبیه ای توفیق پیروی از این چهره‌ها و شخصیت‌ها و استفاده از اتفاقات قدسیه‌شان و پدره‌مندی از سپک، سیره، راه و روش و منش آنها را به همه ما عنایت کند. ان شاء الله.

۹ خیل متشرک، خیلی زحمت کشیدید، ان شاء الله خداوند به ما هم توفیق بدهد بتوانیم از محضر این بزرگواران بهتر استفاده بکنیم و ان شاء الله چراغ روشنایی همه ما باشند.

آقای مهندسی: ان شاء الله، بندۀ باز هم عذرخواهی می‌کنم از اینکه هیچ صلاحیتی نیست که در این جایگاه قرار بگیرم و از این شخصیت بزرگ و بزرگوار علمی، معنوی و سیاسی صحبت بکنم ولی از انجایی که امر فرموده بودند و بندۀ اطاعت امر کردم و اقماً جای تشکر دارد. از مجمع عالی حکمت اسلامی که این کارهای زیبا و قشنگ را در معرفی چهره‌ها و شخصیت‌ها انجام می‌دهند و این یک وظیفه است واقعاً بر همکان به خصوص این چهره‌ها و شخصیت‌هایی که هیچ نا ندارند از ناحیه خودشان مطرح بشوند و این وظیفه دیگران است که تمام تلاش‌شان را بکار بگیرند در معرفی این چهره‌ها به حوزه‌ها، به مجتمع حتی به دیگران که واقعاً بنشانند، اینها ذاخته‌رند، اینها مادرانی هستند که پوشیده شدند خودشان خواستند که اینجوری باشند، ولی آنها اینجوری می‌خواهند معناش این نیست که دیگران هم همان جو پخواهند، نه آنها انجوری می‌خواهند اتفاقی تقوای ایشان هم همین است اما اتفاقی تقوای دیگران این است که اینها را بیشتر معرفی بکنند و این چهره‌های معنوی، علمی و سیاسی و این سرمایه‌های حوزه‌ها را سرمایه‌های اتفاقی تقوای ایشان را بیشتر به جامعه معرفی کنند ان شاء الله موفق و مؤید باشید.

شرف به حیاط بودند یا آن طرف ساختمان می‌ساختند و مشرف به حیاط بودند، صبورانه اینها را تحمل می‌کردند. منزل ایشان را پیشنهاد می‌دهند بگیرند چه مدرسه نمایند و در عوض جای دیگری به ایشان منزل بدهند. ایشان می‌فرمود من حرفی ندارم ولی گفتم در همین محل باشد که دور دست نباشم به حرم و حوزه و محل درس و بحث، می‌فرمود آقا مرا برداشت در این محل یک خانه نوساز به من نشان دادند گفتند که این خانه را شما به جای آن خانه بیایید در آن زندگی کنید. می‌فرمود آقا من نمی‌توانم من یک طلبیم، من چه جوری از در این خانه نوساز بروم داخلش و زندگی کنم در حالیکه در کنارش فقراء هستند اینجا آقا برای من جهتم است من نمی‌توانم اینجا زندگی کنم، پیشنهاد صفاتیه را داده بودند که در صفاتیه منزلی به ایشان بدهند، فرموده بود آقا بندۀ صفاتیه‌نشین نیستم. یک وقتی خدمت ایشان عرض کردم که آقا صفاتیه قدیم گذشت که بالا شهر قم بود آن‌آن ما هم صفاتیه زندگی می‌کنیم، فرمود بله من صفاتیه‌نشین نیستم من همین در این محله‌ای قدیمی توی همین فضاهای می‌خواهم بیایم این کسی و گوئی ام را دست بگیرم بروم در این گذرخان میوه‌های درجه دوم و سوم اینها را بگیرم بیاورم بدhem به زن و بچشم بخورند من اینجوری هستم. من نمی‌توانم آن فضاهای را، آن قیمت‌های آنجاهای را تحمل کنم من اینجوری انس گرفتام با این زندگی انس گرفتام چطور بیایم بروم در یک خانه شیک، بروم در یک خانه نوساز در حالیکه ادم نگاه می‌کند می‌بیند این همه فقراء در جامده هستند و چه جوری من از در این خانه وارد بشوم در حالیکه همسایه‌ها را نگاه می‌کنم خانه‌های خشت و گلی دارند، یک وقت حتی ایشان به شوخی تعبیر می‌کرند و می‌فرمود: آقا ما با این سوسکها و عقربها توی خانه‌های قدیمی دیگر انس گرفتیم نمی‌توانم قبول بکنم. ایشان فرمود خدمت آقایان که پیشنهاد دادند عرض کردم در همین محله‌های قدیمی یک خانه با اینکه فرصت فراهم است اینها نمی‌شود فیلم بازی کند و تصنم باشند، آن شخصیت اگر آن نوع نگاه و آن نبود طبیعت قضیه پالاخره یکجای کار می‌لذتیم ولی ایشان

مروی گذرا به پرسش و پژوهی‌های

حضرت آیت الله انصاری شیرازی

به قلم یکی از شاگردان *

فرمودند که جداً قابل تحسین است و
جا دارد که اگر موافقت کنند طبع و
نشر گردد باید توجه داشت که ایشان
بین اسانید و پژوهی‌های خاص خود را
دارند و بین همه این خصوصیات
و پژوهی ولایت و دلدادگی به استان
خاندان تبوت فوق‌العاده قابل توجه است
و عجیب است تا آنجا که این حقیر
اطلاع درام و اطلاعات بندۀ کم نیست
این حالت و خصلت به شاگردانشان
 منتقل شده است و کمتر کسی است که
مدعی نزد ایشان حضور داشته باشد و در
باب ولایت متأثر نشده باشد.

ایشان با اینکه یک حکیم و عارف به
معنای دقیق علمی بودند در پیشگاه
احادیث بسیار خاضع بودند بطوری که
در این سالهای اخیر روزهای چهارشنبه
والختصاص داده بودند به پبحث پیرامون
احادیث بحارات اتوار که جلد ۶ و ۷ و
آنچه مربوط به معاد بود همه را مطرح و
توضیح می‌فرمودند.

و اگر موردی پیش می‌آمد که مؤلف
(علماء مجلس) علیه الرحمه چیزی
فرموده بودند که قابل مناقشه بود می‌
فرمود مرحوم علامه عالی مقام
مجلس با این کار و خدمتی که به
شیوه کرده است آنچنان وجودش
نورانی شده است که انسان حیا می‌کند

اقامه کرده بودند قطمه قصیده‌ای سروده
بودند که بسیار موجب خشنودی پدرس
بود و پدر قطمه زمینی که شاید بهترین
موقعیت را داشته به همین خاطر به من
هدیه می‌کرد.

ناگفته نماند حضرت استاد با اینکه
ذوق شعری بالاتر دارند کمتر ابراز
من دارند اما یک قصیده‌ای در وصف
ولایت امیر المؤمنان در این اواخر انشاء

شرح احوال شیخنا الاستاد آیت الله
انصاری شیرازی بسیار است آن هم در
ابعاد مختلف و در دورهای گوناگون،
ایشان در خانواده‌ای متولد شدند که
سرشار از محیت آل علی(ع) بوده است
و این عشق زاندالوصف ایشان ریشه در
چنین خاندانی دارد در همین راستا
من فرمودند: در یکی از سالروزهای عید
سعید غدیر در مجلسی که مرحوم والد

ایشان اثنا شوم در جمیع از آقایان اهل علم و غیر اهل علم بودم که یکی از آنها که فردی با سابقه و خوش سابقه بود گفت: ایشان یعنی شیخ یحیی انصاری، سلمان زمان است این جمله حسابیت پنهان را برانگیخت و مبدئی شد که به ایشان نزدیک و نزدیکتر شوم به طوری که مدت پانزده سال مستمر در بحثهای فلسفی و عرفانی و کلامی ایشان حضور پیدا من کردم. الحمد لله

یک دوره کامله شرح منظومه (اینسته این) اخیرین دوره بود که به حمدله به صورت نوار و کتاب درآمد و دورمهای زیادی قبل از آن تدریس داشته‌اند که بسیاری از بزرگان امروزی حوزوی از فیض حضورش بهره می‌برده‌اند) و این دوره اخیر دقیق چهار سال طول کنید در منزل ایشان کتابهای ذیل به صورت خصوصی مورد درس قرار گرفت.

داریم و این انقلاب عظیم ما جوهرش عشق به علی(ع) و اولاد امجاد او است و هر چه با این اصل سازگارند ما با ان مخالف هستیم.

این چملات حضرت استاد همه را آنچنان به وجود و شوق آورده بود که سر از یانعی شناختند و آنچنان سرمست شراب عشق ولائی شده بودند که با پایی پیاده تا حرم مطهر حضرت معمومه(س) با هیچگونه خستگی پیمودند و اکن از ایشان می‌پرسیدند که بهترین لحظات عمرتان در امور اجتماعی و سیاسی چه بوده می‌فرمودند همین چند لحظه در میان بقیع و همین گفته‌های مراد خود امام علیه‌الرحمه والرضوان.

لقصه بی‌امون ولائی بودن جناب استاد انصاری مطالب و خاطره‌ها بسیار است و همین برگ نام ایشان در میان حوزویان با ولایت و محبت توأم اشده است. این حقیر قبل از اینکه با

چیزی علیه او بگوید و دقیقاً این روحیه را از استادشان علامه طباطبائی به ارت برده بودند. البته قالبهای مختلف مطرح نکند و مکرر خضع به پیشگاه احادیث مانع از این نبود که مباحث عقلی و علمی را در قالبهای مختلف مطرح نکرده و مکرر تأسیف می‌خورند از اینکه چرا عده‌ای مانع شدن از ادامه تبلیغات علامه طباطبائی بر بخار الاتوار علامه مجلسی، چون سخن از ولایت این استاد عزیز مطرح شد بی‌تناسب نیست یک خاطره دیگر را یادآور بشویم: هنگامی که حضرت آیت الله العظمی امام خمینی(ره)، امام امت از تهران به قم آمدند یک روز ایشان به قبرستان بقع تشییف برداشت و در ضم مرااسم چند جمله‌ای سخترانی فرمودند. از جمله مطالیی که ابراد فرمودند این بود که ما شیعه هستیم و مهر خاندان علی(ع) و آل لو علیهم السلام را در سینه

متقول، با احترام و تکریم که از سایرین از بزرگان حوزه پهلوی اوردهند. لکن امام(ره) چون مرد میدان معمول هم بود سبب گرایش استاد شده بود و به حضرت امام آنجهان نژدیک و عزیز شده بود که در این سالهای اخیر روزی مرحوم سید احمد خمینی(ره) به دیدار حضرت استاد به منزل ایشان آمدند و در آنجا خطاب به استاد گفتند: شما در نزد آقا حضرت امام(ره) آنقدر محترم و متبره هستید که در نجف اشرف که بودیم اگر نامهای از شما می رسد و احیاناً برای وکالت تقاضا شده بود آقا فرموده بودند برای اثبات باید دو نفر از آقایان ایران شهادت کتبی پنهان مکر شیخ یحیی که شهادت ایشان در حکم شهادت دو نفر است و زمانی که مرحوم امام(ره) در قم اجلال نزول داشتند یک شب را اختصاص دادند به منزل جانب استاد انصاری با اینکه کوچمهای باریک و بیچ در بیچ و ماجراهای سیار که باید در مجالی در یکی از آن سخن به میان آورد. اما بعد دیگر زندگانی ایشان از قبیل سیاسی و اجتماعی و انتقالی شاید تیاز به بیان و شرح بیشتری پاشد.

را باید بسیار دقیق بودند در این جهت که میانا برشی مطالب میداشته بگردد و سبب مستی در عقاید حقه شود لذا سعی میکردند مطالب به نحوی تقریر شود که اگر احیاناً متنه شبهه است رفع گردد. خامساً به عبارات اهمیت میدانند از نظر صحت و سقم و حتی مقید بودند اعراب و بناء کلمات صحیح ادا شود و انصافاً ادبیات عربی ایشان قابل تحسین است. سادساً به شاگردان به دیده تکریم می نگریستند، هرگز کسی را در میاحت علمی تحفیز نمیکردند و احیاناً اگر کس سخن نامریوطی را طرح میکرد تا ممکن بود آن را توجیه میکردند و سپس پاسخ میدانند و همه این فضائل را در شرح حال استاد ایشان علامه طباطبائی میبینیم و میشوند. به نظر میرسد که مرحوم علامه شاگردان متعدد و متعددی داشته لکن هر کدام ویژگی خاصی داشته اند و علامه به این شاگرد خود جور دیگر نگاه میکرده و اینرا علاقه خاص به ایشان داشته است و خلاصه بعد علمی و شاگرد بروی ایشان جای بحث و تأمل بیشتری دارد. و یکی دو کلمه هم از هزاران کلمه پیرامون رایله ایشان بالام خمینی(ره) به عرض پر مایه در بعد گرایش حضرت استاد امام(ره) در حوزه علمی میفرمودند در آن روزگاران دو نفر بودند که حوزه درس سنگینی داشتند یکی مرحوم محقق و اما در فقه و اصول دیگری نائب امام علیه الرحمه در متقول و در

آخره ایشان میفرمودند مرحوم علامه طباطبائی به ماسفارش میکردند که از اخوی یعنی مرحوم سید حسن الهی استفاده کنید و ما همین کتاب فوق الذکر را نزد ایشان (مرحوم الهی) خواندیم و بعد از اتمام آن کتاب شریف تمهدی القواعد این ترکه را به مدت یکسال و اندی موفق به خواندن آن شدیم. ایشان فرمودند ما این کتاب را نزد علامه طباطبائی به صورت خصوصی خواندیم و سپس به کتاب عظیم مصباح الانس میادرت کردیم و قریب هشت سال در خدمت ایشان بودیم و این اقل تلامیذ فهرست موضوعی از آن تهیه کردیم و بعد از آن جلد ۹ اسفار میاحت مربوط به معاد در ظرف چند سال به پایان رسید پیرامون تدریس ایشان چند نکته قابل توجه است.

اولاً ایشان به این کتابهای درسی حوزوی خیلی بها میدانند و اعتقاد به صفات آنها را در شاگرد بوجود میکرند اینه نه به صورت تبعید منحصر بلکه با بیان علمی و روشهایی مطالب انسان را متبدم مساختند.

ثانیاً آنچه توان داشتند در حل مشکلات کوشش میکردند حتی گاهی یک سطر بیشتر خوانده نمیشد و حق برشی متون بسیار مشکل است و ما در پیش مطالبه در میماندیم و درس بسیار پیرامان گوارا بود.

ثالثاً کتاب را که شروع میکردند تا آخر بدون حلف و استقاط همه را تا نای تخت میخواشند.

دومین

گردهمایی اساتید علوم عُلمَّا

ششمین گردهمایی سالانه اعضا و دویین گردهمایی اساتید علوم علی حجهار شنبه ۱۹ خرداد ۱۳۸۹ بعد از نماز مغرب و عشاء از سوی مجمع عالی حکمت اسلامی در سالن اجتماعات مجمع عالی ما حضور حمعی از اعضا مجمع و اساتید علوم علی برگزار شد.

سخنرانی آقایان حجت الاسلام والملیمن فاضل، دکتر غلامرضا اعوانی، حجت الاسلام والملیمن مهندس، پژوهش فلسفی کوتاه از فیلم دیدار هشت مدبره مجمع عالی ما حضرت آیت الله انصاری شیرازی و مراسم تخلیل از مقام علمی حکیم منانه حضرت استاد آیت الله حاج شیخ بخشی انصاری شیرازی از برنامه های این گردهمایی بود.

حجت الاسلام والملیمن معلمی دبیر دویین گردهمایی اساتید علوم علی بودند.
آیة در ذیل خواهد آمد که از این مراسم علمی معنوی می باشد.

سخنان حضرت حجت الاسلام والملیمن فاضل

رئیس هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين و السلام على نبينا محمد و آله الطيبين الطاهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين من الان الى يوم الدين. قال الله تبارك و تعالی، وان تدعوا نعمت الله لا تمحوها.

خبر مقدم عرض می کنم خدمت اساتید بزرگوار و اعضاء مجمع عالی حکمت اسلامی و عرض سپاس و تقدير داریم خدمت استوانه فلسفه در دانشگاه جناب آفای دکتر اعوانی که عنایت فرمودند تشریف اوردنده به مناسبت روز جهانی فلسفه که برای اولین بار در خاورمیانه برگزار می شود و مستولیت علمی این کار به عهده جناب آفای دکتر است ما را در جریان پیشتر این کار قرار پدھنده، با کارهای زیادی که دارند و سُن ایشان، این جای تقدیر مفاضعه دارد که تشکر می کنیم.

پله نعمت های خدای متعال قابل احسان نیسته همانطوری که خدای متعال در این آیه مبارکه فرمودند: ما خدا را سپاس می گوییم به اینکه ما را از پدران و مادران مؤمن و صاحبان ولایت امیر المؤمنین (ع) به این عالم اورد، بعد ما را در کشور شیعه قرار داد؛ و خوب می شود شیعه باشیم. ولی در یک جایی باشیم که حضرت بودن یک روز در ایران را در دل دانشته باشیم در ایران هم در قم که عُشَّ آل محمد صلوات الله علیہم اجمعین است قرار داد و در قم هم در حوزه مقدسه که اردوگاه حضرت ولی عصر صلوات الله علیه است به عنوان سرباز مفتخر به خدمت برای آن حضرت و در جهت اهداف آن حضرت قرار داد. سپاسگذاریم

علوم عقلی در حوزه مقدسه باشد فرمودند: باید کاری کنیم که قم از مرکزیت فلسفه و مرجیعت فلسفه نیفتند و همچنان قطب اصلی فلسفه اسلامی باقی بماند. پیرو این دیدار، استاد بزرگوار، دوستानی که پنده هم در آخر به آنها ملحق شدم اساسنامه‌ای را تنظیم فرمودند و در بین جلسات متعددی که برگزار شد آن اساسنامه به تصویب سه ناظر عالی رسید و رهنمودهای بسیار راهکشان و سروشوسته‌سازی در آن ملاقاتهایی که ما خدمتشان داشتیم فرمودند که بر اساس آن تغییراتی هم در اساسنامه داده شد و بعد اضافه فرمودند و این مجمع شکل گرفت. هیئت مدیره همانطوری که مستحضر بود بارای اعضای مجمع عمومی انتخاب می‌شوند تا حالا هیئت مدیره حدود دوازده جلسه داشته‌اند. در مجمع عالی پنج گروه علمی وجود دارد، گروه فلسفه اسلامی که تا حالا ۲۰ جلسه برگزار نموده، گروه معرفت شناسی ۱۵ جلسه، گروه فلسفه‌های مضاف ۳۰ جلسه، گروه کلام ۳۲ جلسه و گروه عرفان ۲۵ جلسه. در جلسات گروههای علمی استاد معظم آراء و تقریر جدیدی که دارند، نقطه‌ای جدیدی که به آن رسیده‌اند را در محضر استاد دیگر مطرح می‌کنند تا آن فکر حک و اصلاح بشود و قابل عرضه بر

از خدای متعال که ما را در عصری قرار داد که به برکت زحمات مخلصانه حضرت امام(ره) و علمای بزرگ اسلام انقلابی در ایران پدید آمد که بر اساس آن اسلام محور قرار گرفت و حاکمیت اسلام شکل گرفت و نیز خدا را سیاستگذاریم که ما را مقتخر کرد و ما را متنهم فرمود به وجود رهبری فرزانه که خلف صالح آن امام بزرگوار و تأسیس این مجمع که یکی از برکات وجودی آن بزرگوار است و نیز خدا را سیاستگذاریم بر اینکه ریاست عالیه و نظارت عالی این مجمع را سه استوانه بزرگ علمی، حکمی و کلامی در حوزه، حضرات آیات و استاد عظام؛ حضرت استاد آیت الله جوادی املی دام ظله، حضرت استاد آیت الله سیحانی دام ظله و حضرت استاد آیت الله مصباح دام ظله این نظارت عالی را پذیرفند و بر ما منت گذاشتند. اینها از الطاف بزرگ الهی است که خدای متعال بر ما ارزانی داشت.

اجمالاً مستحضر بود که در زمستان سال ۱۳۸۲ جمعی از استاد و فضلاً علوم عقلی، استاد عرفان، استاد فلسفه، استاد کلام با رهبر معظم انقلاب دیداری داشتند. در آن دیدار استاد نقطه نظرهای خودشان را عرضه داشتند و معظمهم با تأکید بر ضرورت تشکیل یک انجمن با مجتمعی که باشگاه

صاحب‌نظران کتابی را که در این مورد و در این موضوع در خارج نوشته شده بود را تقدیم کردند بدین مباحثت به صورت کتاب چاپ شد. خبرنامه حکمت اسلامی که تا کنون ۸ شماره از آن چاپ شده است، پایگاه اطلاع رسانی حکمت اسلامی هست که کارهای مختلفی که در قلمرو مجمع عالی قرار می‌گیرد در آنجا ارائه می‌شود. همچنین مجمع عالی در برگزاری همایش‌های علمی مثل همایش سیاست متعاله از منظر حکمت متعاله؛ نکوداشت مرحوم آیت الله سید جلال الدین آشتیانی «قدس سرمه»، همایش مبانی علوم انسانی که ان شاء الله بناس است برگزار شود و همینطور در همایش بروزی جویان شناسی کلام اسلامی در سدة اخیر و ... مشارکت نموده است. همینطور که اشاره فرمودند یکی از کارهای مجمع نکوداشت فلسفه است که نکوداشت مرحوم آقا علی مدرس را در پیش داریم و ان شاء الله در دست اقدام است.

جزیی را که من باید قبل این را عرض می‌کنم اینکه ما تشریف پیدا کردیم در محضر استاد بزرگوار حضرت آیت الله انصاری شیرازی و از وهتمودهای ایشان در آن جلسه پرده مند شدیم و از ایشان خواهش کردیم که در این جلسه ما هم حضور پیدا کنند که آن وقت قبول فرمودند، متنها امروز اطلاع دادند که با خاطر شدت پیدا کردن کمالت شان نمی‌توانند تشریف بپاورند.

تشکر می‌کنم از عزیزان و سروران اساتیدی که در این گروه‌های علمی به صورت جدی شرکت دارند و از افکارشان ما استفاده می‌کنیم و می‌خواهم خواهش کنم از دوستان بزرگواری که کمتر به این جلسات یا تشریف اورده‌اند با اهتمام کمتری به خرج می‌دهند که ما را از برکات وجودی خودشان محروم نکنند و این جلسات را لطف کنند برای غنای پیشترش شرکت کنند تا برکاتش برای حکمت اسلامی و حوزه مقدسه و بلکه برای جهان اسلام ان شاء الله پیش بشود و مؤثر هم واقع بشود. باز هم تشکر می‌کنم از بزرگوارانی که در این جلسه شرکت فرمودند و ما را به حضور خودشان مقتصر کردند. والسلام عليکم و رحمت الله.

مجمع علوم پسند و خوبی وقت‌ها در همین جلسات تصمیم گرفته می‌شود که مثلاً این موضوع شایسته است که در یک همایش در حوزه به صورت عمومی عرضه بشود، چند تا استاد را از آنها خواهش می‌کنیم این موضوع را در سطح حوزه در یک همایش مطرح کنند و به عنوان میزگرد یا کرسی نظریه بزرگواری و امثال اینها مطرح نمایند که بر همین اساس کرسی‌های نظریه بزرگواری ۱۲ مورد تا بحال تشکیل شده، میزگرد علمی ۱۰ مورد، نشست علمی ۲ مورد، دوره‌های آموزش کوتاه مدت و بلند مدت که کوتاه مدت ۶ دوره و ۲۶ موضوع مختلف در آن ارائه شده، در دوره‌های بلند مدت در سال ۸۷-۸۸ ۱۰ موضوع و در سال ۸۸-۸۹ ۱۲ موضوع ارائه شده است. کتابخانه تخصصی علوم عقلی الحمدله تشکیل شده که بیش از نه هزار جلد کتاب دارد. واحد مشاوره علمی از اواخر استقلال تشکیل شده که کتابی که می‌خواهند رساله علمی خودشان را بنویسند اساتید ما اینجا آمادگی دارند علاوه بر راهنمایی‌هایی که اساتید مشاور و اساتید راهنمایشان دارند، اساتید مجمع عالی وقت پکنارند و راهنمایی کنند. یک کتابی داشتیم که چاپ شد با عنوان «بررسی نظریه تطور تاریخی تئیب» که این حاصل چند جلسه نشست علمی بود که

سخنرانی دکتر اعوانی

رئیس موسسه بروهی حکمت و فلسفه ایران و معاون علمی کنگره روز جهانی فلسفه

است باید متندهی به وراثت بشود «العلماء ورثة الاتباع» و این علم وراثت هم جزء از طریق ولایت الهی امکان ندارد امکان ندارد که کس واقعاً به آن حکمت برسد غیر از طریق ولایت و وراثت، و ما امیرالمؤمنان علی(ع) را نه امیر مؤمنان من بنایم بلکه امیر حکماء و رئیس کل حکماء تاریخ من بنایم؛ وقت کردید واقعاً امیر حکماء است و وارثان او هستند که وارثان حکمت هستند و این چیزی است که تاریخ ثابت کرده و ما در جهان اسلام جایی که حکمت داشتم به معنای حقیقی عالم تشیع است این تصادفی نیست. خیال نکنید که یک تصادفی شد و به اصطلاح مثل حکماء مادی توجیه کنیم که مسائلی مادی و اینها فراهم شد و به سمعت حکمت آمدند. این یک دلیل بسیار محکم و مستحکم دارد و آن این است که حکمت فقط از طرق نور ولایت الهی ممکن است. یعنی واقعاً کسانی که وارثان حقیقی حضرت رسول(ص) و ائمه اطهار(ع) که در رأس آنها در واقع امیر الحکماء امیرالمؤمنان(ع) بودند و ما در واقع جیره خوار او هستیم که در این سرزمین

بسم الله الرحمن الرحيم. حسبنا الله و نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير. واقعاً برای من بسیار موجب سرعت است که در این مجتمع عالی شرکت می‌کنم و این خوشحالی من از جند چیز است: یکی باخاطر تشکیل این مجتمع عالی است که واقعاً به فرموده مقام معلم رهبری و همچنین تحت زمامت ریاست عالی سه تن از بزرگواران حوزه استاد آیت الله جوادی املی، استاد آیت الله مصباح بیزدی و استاد آیت الله سیحانی از مراجع بزرگ و واقعاً با ارزش حوزه تشکیل شده است. یومن در این جمع یک مصادی است.

دوم چیزی که موجب خوشحالی من است که امتبث بزرگداشت یکی از بزرگان حوزه و حکمت است، این واقعاً شادی آن چندین برابر است، پنده واقعاً خوشحالم در یک جلسه‌ای شرکت می‌کنم که در آن در واقع تکریم و بزرگداشت یکی از بزرگان حوزه است و این واقعاً مسئله کم نیسته «بتوتی الحکمة من يشاء و من يوت الحکمة فقد اوتی خیراً كثیراً» حکمت خیر کثیر است واقعاً باطن دین است و مال وارثان است. کسی که وارت حقیقی

**ما امیر المؤمنان، علی (ع) را
نه امیر مؤمنان، بلکه امیر
حکما و رئیس کل حکمان
تاریخ نمی‌دانیم.**

الحمدله اولین کشور آسیایی هستیم که این روز را برگزار می‌کنیم.

مؤسسه پژوهش فلسفه و حکمت ایران در سال‌های گذشته از همان اول این روز را به هر چهت پژوگ می‌داشته و برای همان موضوعی را که تبیین شده بود جلساتی را تشکیل می‌داد اسانیدی بین ۶۰ نفر الی ۱۰۰ نفر سخنرانی می‌کردند و مقاله ارائه می‌کردند. از سه سال گذشته به جای یک روز دو روز برگزار می‌شده بروز دوم را به پزركشان یک شخصیت فلسفه معاصر اختصاص می‌دادیم که آقایان دکتر مجتبهدی، آقای جهانگیری و همچنین جناب آقای دکتر داوری + پارسال برای هر کدام از آنها مجموعه مقالاتی ارائه شد . بینه تقریباً سه سال پیش در کنفرانس در یونسکو شرکت کردم گفتم خوب است یک سوالی هم پنکیم که این روز چی است؟ وقتی آنجا یک پرس و جویی کردیم و معلوم شد. گفتیم بالآخره برای ایران هم تقاضا پنکیم. گفتند شما نامه بنویسید و بینه یک نامه مفصل در حقیقت هشت صفحه وضعیت فلسفه را در ایران تبیین کردم که ایران سرزمین حکمت بوده قبل از اسلام. متنهای در

حکمت بوده تا به امروز. و گرته چرا در جاهای دیگر معالج اسلام واقعاً جریان‌های خد حکم پدید آمده که می‌بینیم. واقعاً چه به اصطلاح بر سر عالم اسلام آمده به هر تقدیر در سرزمین حکمت علوی، در سرزمین شیعه، تشیع نصوح بیدا گردد و تا به امروز زنده وجود دارد و این حکمت چیزی است که دنیای امروز به آن نیاز دارد، گشته دنیای امروز حکمت و حکمت الهی است. مسلمان اگر دنیا این حکمت را پذیرد می‌اید به طرف این حکمت. الان جریان‌هایی هست که واقعاً اینها دارند به اصطلاح مطالعاتی انجام می‌دهند و بحمدللہ در کشور ما بوده باید این معرفی بشود و این روز جهانی فلسفه هم به هر چهت برای معرفی حکمت اسلامی پس ایار اهمیت دارد.

حالا یک توضیحی درباره‌ی چگونگی پیوایش روز جهانی فلسفه و اینکه چطور شد که ایران واقعاً این روز را گرفت. از سال ۲۰۰۲ یونسکو تصمیم گرفت یک روزی را به عنوان روز جهانی فلسفه تأسیس کند یعنی سومین هفته ماه اکتبر که تقریباً اواخر ایام می‌شود. از سال ۲۰۰۲ برای اینکه این کار بطور پیشتر انجام بشود سه سال اول در مقر خود یونسکو در پاریس برگزار شد. یعنی تمام فلاسفه را جمع کرد، سال اول، سال دوم، سال سوم در خود پاریس در خود مقرب. آنجا سالان پس ایار پژوگی را دارد و در آنجا جمع شدند مه موضوع را. هر سال یک موضوع را در واقع معین کردند و بحث کردند از سال بعد روز جهانی فلسفه را یک کشور بطور بین‌المللی برگزار می‌کنند و تمام کشورهای عضو یونسکو آن را برگزار می‌کنند سال اول ۵۰ کشور بوده و الان بیشتر از ۱۵۰-۱۶۰ کشور شده، همین روزی که ما به صورت بین‌المللی می‌گیریم در تمام جهان هم این موضوع گرفته می‌شود و انکاوس دارد که این مرکزش در ایران بوده و کارهایی که در ایران می‌شود در همه جا منعکس می‌شود. بعد از سه سال در یونسکو، سال بعد در شیلی برگزار شد، بعد مراکش آن را قبول کرد، سال بعد، ترکیه قبول کرد، دو سال قبل در ایتالیا بوده و سال قبل در روسیه و مسکو برگزار شد. امسال در ایران است. ایران اولین کشور آسیایی است نه فقط خاورمیانه بلکه در تمام آسیا که برگزار می‌شود ایران است، سال بعد هم در هند است. به هر چهت اهمیت این خیلی هست که ما

گزارش

در واقع وجود گتبی حکمت است وجود حقیقتی حکمت در وجود حکیم است، این را برایشان توصیح دادیم که حکمت در ایران اینطوری از نسل به نسل دیگر منتقل می‌شود آنها هم نوشتند که بله ما کاملاً مغز هستیم و اعتراض می‌کنیم که ایران مرکز حکمت بوده است، بنابراین سال ۲۰۱۲ را معین کردند، من دوباره نامه نوشتم که من معلوم نیست که زنده باشم یا زنده نباشم، زودتر باشد که ما ببینیم، گفتند خیلی خوب لذا سال ۲۰۱۰ را به ما اختصاص دادند بعد به من نامه نوشتند و البته با کوشش‌های جناب دکتر مجیدی که نماینده ایران در یونسکو است ایشان هم خیلی کمک کردند در پیگیری و تصویب برنامه.

بنابراین جلسات متعددی در تهران تشکیل دادیم با شرکت اساتید که جناب استاد فیاضی هم شرکت داشتند بعضی از علماء هم از قم شرکت داشتند و خیلی درباره موضوع‌ها بحث شد که چه موضوعی باشد، خیلی از موضوع‌ها رأی نیاورد ولی تنها چیزی که بیشتر از همه رأی می‌آورد «نظر

دوره اسلام به جهت نور اسلام شکوفایی بینا کرد اگر نه ایران محل حکمت حتی قبل از اسلام هم بوده است و یک نامه بسیار مفصل نوشتم و وجود مکتب‌های مختلفی فلاسفه بزرگی مثلاً امثال ابن سینا، ملاصدرا، سهروردی، مکتب‌های مختلف مکتب اصفهان، مکتب شیراز، مکتب سبزوار، مکتب تهران، خود تهران هم یک مکتب بزرگی بود مکتب قم اینها را توضیح کافی دادم و به اینها گفتم که اگر نمی‌دانند متوجه بشوند و اینکه فلسفه در ایران تاریخ نیست، تاریخ فلسفه نیسته که مثلاً بیانند درس بدھند فلسفه زنده است، گفتم اینجا استاد بزرگ ما حتی کسانی هستند که سلله استادان خودش را نا این سینا می‌دانند مثلاً اینطور استاد و شاگردی به مصدق خذالعلم من افواه الرجال، حکمت چیزی نیست که فقط دروس باشد و کتاب باشد، حکمت حتی وحاظر است و تحقیقی در وجود فیلسوف و حکیم است، حکمت یک امر تحقیقی است که به معنای زنده در وجود حکیم هست و بطور مرده در کتاب است این حکمتی که در کتاب است حکمت زنده نیست

و عمل» بود که یونسکو خیلی پستدید و گفت: پسیار عالی است منتها نظر و عمل با توجه به چالش‌های جهان امروز، ببینید فلسفه به چه دردی می‌خورد؟ در چالش‌هایی که در مسائل مختلف که در جهان امروز دارد خود فلسفه غیر فلسفه اصول اجتماعی، سیاسی، هنری، بنابراین ما نشسته‌ی ۱۷ تا محور تبیین کردیم که این محورها در واقع هم فلسفه است و ارتباط فلسفه با زندگی، این خیلی مهم است، به نظرم از تمام این به اصطلاح کنگره‌های بین‌المللی روز جهانی فلسفه تشکیل شده، بهترین است. به نظر من، یعنی جامع‌تر است و واقعاً من تواند مرتبط بشود به همه ابعاد وجودی انسان، و اینکه می‌تواند ارتباط بینا کند با انسان خیلی خیلی مهم است، ما پارسال یک پیش‌همایش تشکیل دادیم، پیش‌همایش فلسفه اسلام که فلسفه اسلامی و چالش‌های جهان امروز تقریباً در همین زمینه تقریباً که دو روز در تهران در همان محل مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران تشکیل شد دو روز هم در همدان هر کدام از اینها در یک جلسه و یک جلسه و پنج پنل به اصطلاح امروزی‌ها و ۲۸ میهمان خارجی هم از کشورهای اسلامی دعوت کردیم که بزرگانی هم از قم و دانشگاه‌های دیگر تشریف داشتند. امسال هم یک پیش‌همایش در شیراز با موضوع، فلسفه و دین، تشکیل شده که در حدود ۲۰۰ نفر شرکت کردند. دانشگاه‌ها خیلی واقعاً کم کردند، برای بزرگزاری روز جهانی فلسفه، هر دانشگاهی قبول کرده که بین ۱۰ الی ۱۵ مقاله داشته باشد که این دانشگاه‌ها هستند: دانشگاه اصفهان، دانشگاه شیراز، دانشگاه تهران، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه شیراز، دانشگاه زنجان هر کدام بین ۱۰ الی ۱۵ مقاله قبول کردند. خوب‌بخانه پنده مفترخرم به اینکه ما همکاری حوزه را داریم معمولاً روز جهانی یا بطور کل کنگره‌های فلسفه که در یک کشوری تشکیل می‌شود هر کشوری سعی می‌کند آنچه که خودش دارد به نمایش بگذارد، این چیز عام است، سال آینده مسلماً در هند است، هند سعی می‌کند یک نمایش از فلسفه هند داشته باشد. بنابراین ما باید سعی کنیم همین کار را یکنیم، یک نمایش از فلسفه و حکمت اسلامی و ایرانی که پسیار غنی است، ما باید واقعاً شاکر

کمیته دنیا ایام امروز حکمت الله است.

در جهان اسلام جاییں
که به معنای حقیقت
حکمت داشته باشد
تسبیح است.

اسلامی
جهانی
پژوهشی

باید فلسفه و حکمت اسلامی و ایرانی که بسیار غنی است را به نمایش بگذاریم.

زندگی فرد مسلمان هم ارتباط دارد و همه اینها با مربوط به حکمت عملی است و یا حکمت نظری است. به هر چهت ما قوت فلسفه را من خواهیم در اینجا نشان بدیم، باید قوت فلسفه ایرانی و اسلامی به نمایش گذاشته بشود البته بندۀ به اطلاع عزیزان برسانم که یک انجمن بین المللی فلسفه اسلامی تشکیل شده یعنی ده پانزده تا کشور اسلامی یک اساسنامه‌ای و اندیشه کردماند که این را به تصویب فیست یعنی فدراسیون بین المللی انجمن اسلامی که بندۀ هم جزء هیئت مدیره آن هستم، به تصویب برسانند، بندۀ دیدم که واقعاً جای کشورهایی مثل اندونزی، مالزی، فیلیپین حتی تاجیکستان و کشورهای دیگر ده تا کشور می‌خواستند باشد، بندۀ دیدم که واقعاً حیف است، اینجا جای ایران است جایی بروز ضایع می‌شود حالا ما دخالت کردیم و بندۀ را به عنوان رئیس پژوهش‌های اسلامی اساسنامه‌ای را نوشتیم و این را به تصویب فیست رساندم، انجمن بین المللی حتماً باید به تصویب فیست که سایه ۱۲۰ ساله دارد برسد و مرکز آن باید یکی از کشورهای اسلامی باشد، خیلی از اینها سعی کردند که پکویند هر کشوری می‌تواند باشد، گفتم نه حتماً باید یک کشور اسلامی سایقه‌دار در فلسفه باشد و نه کشور دیگری و البته ان شاء الله این را هم ما سعی می‌کنیم که با اینجا هم یک همکاری داشته باشیم که قرار است کنکرهای تشکیل شود . البته درباره کمیته علمی هم بندۀ مطلبی عرض کنیم، کمیته علمی شامل دو قسمت فلسفه غرب و فلسفه اسلامی که همه با هم البته در تهران تشکیل می‌شود آقای دکتر داوری، دکتر مجتبه‌ی، دکتر شیاه موحد، جناب آقای دکتر محمد جواد لاریجانی، جناب آقای دکتر احمد احمدی، جناب دکتر حداد عادل، بندۀ، جناب آقای دکتر

که وارد این سنت عظیم الهی هستیم شاید ما قدر این را نمی‌دانیم اگر کسی در غرب باشد و طالب حکمت باشد و این را ببیند واقعاً قدر آن را می‌داند، ما واقعاً باید شاکر حضرت حق باشیم، شکرگذار باشیم که در واقع این سنت عظیم حکمت اسلامی نصیب ما شده و این «آن اما پنجمة ربی فحذثَ باید انسان یک و آئینا لقمان الحکمة آن اشکرَه» اوین شرط حکمت، شکر است یعنی انسان به معرفت حکمت رسید شکر بر او واجب می‌شود که اول گفتند آن اشکره و بعد فرمود و آن اشکره و لوالدی یعنی شکر همین اوین شرط بنابراین ما باید شکرگذار این باشیم که وارد حکمت شدیم و واقعاً ما خوشحال هستیم که مجمع عالی حکمت اسلامی در قم در واقع منتصدی این بخش از فلسفه اسلامی شده و بتوش می‌دهد و تمام حوزه‌ها را در ایران و تمام مؤسسات زیادی که در قم هست و فعالیت می‌کنند و الحمدله یک نمایش بسیار خوبی از فلسفه خواهد بود، ما مقالات عالی بین المللی می‌خواهیم یعنی واقعاً مقاولاتی که در سطح بین المللی قابل عرضه باشد کاری که ما تابع حال انجام دادیم ۱۵۰ تا مقاله سفارش دادیم یعنی در حال سفارش دادن هستیم که به ۲۰۰ تا هم بیشتر می‌شود شاید به ۲۵۰ تا هم برسد حالا قم هم که از میان اینها بین ۸۰-۱۰۰ تا در قم است، هر چه بیشتر، بهتر ما استقبال می‌کنیم متنه هر چه بیشتر باشد ما واقعاً خوشحال تر می‌شویم برای اینکه اولاً یک فرستی است، خوب کسانی که عمری زحمت کشیده‌اند یک عمری سی سال، چهل سال واقعاً می‌خواهند بالآخره بپایند شرکت کنند برای ما، خیلی خوشحال می‌شویم ولی خوب مقالات ارزیابی خواهد شد بنابراین ما انتظار زیادی از قم داریم مخصوصاً از مجمع عالی حکمت اسلامی که همه اینها را بتوش می‌دهد، گفتند ۱۲-۱۳ نهاد است و در شهرستانها هم حوزه‌های دیگری هست که آنها را بتوش می‌دهد، در قسمت فلسفه گروههای بین رشته‌ای فلسفه‌های مضاف، ۱۲ محور مقالات همایش که هم در سایت کنکره است و هم ما اعلام کردیم و هم ان شاء الله در واقع محدود نشود به این ۱۲ محور که از این ۱۲ محور تجاوز نکند، خیلی از اینها مربوط به فقه می‌شود، یعنی مرتبط با مسائل علوم اجتماعی می‌شود مرتبط با سیاست می‌شود مرتبط با هنری می‌شود بالآخره با

ایران اوایلین کشور در خاورمیانه و آسیا است که روز چهارمی فلسفه را پرگزار می‌نماید.

فرستاده‌اند و ان شادالله یک لیست‌های دیگری هم فراهم آمده، بنده فقط در پایان عرائض خودم سه نکته دارم که به عرضتان برسانم؛ این که مقالات ارزیابی منشود چون کنگره بین‌المللی هست هم اینجا و هم تهران، خوب مقالات فلسفه اسلامی هم ما من فرستیم برای ارزیابی مقالات باشد اولاً و دوم اینکه مربوط به این موضوع باشد و دقیق باشد و با این سیزده موضوع ارتباط داشته باشد و دیگر اینکه همه با این سیزده موضوع نباشد البته اینجا قوت دارد در مسائل نظری خود فلسفه، شما می‌توانید در مقالات عنایتی هم به قسمت های دیگر هم داشته باشید حوزه‌هایی دارید در قم که کار کرده‌اند در آنها، این گونه نباشد که پنجاه، شصت تا مقاله درباره یک محور باشد بلکه باید در محورهای دیگر تقسیم بشود.

بنده واقعاً خوشحالم که در حضور شما هستم و مخصوصاً هم حضور در این مجمع عالی حکمت اسلامی و شرکت در مراسم بزرگداشت این حکیم ربانی جناب استاد ایت الله انصاری شیرازی که واقعاً باید گفت که بقیة السلف و بقیة الماضین هستند، خداوند ایشان را حفظ کند و طول بقاء عمر و عزت به ایشان بیفزاید.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

آیت‌الله‌نی، جناب دکتر محسن چهانگیریان جزء بخش فلسفه غرب هستند و فلسفه اسلامی جناب دکتر ابراهیم دیناتی، جناب آیت‌الله مصطفوی، جناب استاد فیاض، جناب آقای استاد محقق داماد، جناب استاد پارسانیا، جناب آقای دکتر قمی، اینها هم در آن کمیته فلسفه اسلامی هستند. به هر تقدیر اینها کمیته علمی را تشکیل می‌دهند که البته قرار است که یک نمایشگاه بزرگی از انتشارات فلسفی دانشگاهها و حوزه علمیه برگزار بشود، بنابراین انتشارات جمع‌آوری بشود چنانکه در مسکو آن کار را کردند یک نمایشگاهی خیلی بزرگی فکر کنند نمایشگاهی می‌بینند و بزرگتر باشد. آقای گستنوف رئیس موسسه فلسفه در مسکو و رئیس کنگره مسکو یک مظلوم را به من گفت و یک مظلوم را اعلام کرد؛ این گستنوف پارها ایران بوده نمی‌دانم در قم بوده یا نه؟ ولی ما مؤسسه پارها دعوت کردیم ایران بوده. گفت: من مسلم من دانم که ایران به علت سابقه‌ای که در فلسفه دارد کنگره آن خیلی خیلی بزرگتر از روسیه خواهد بود، ما ایندیواریم که خداوند تأیید نکند این گفتار او از قوه به فعل بباید ما به اصطلاح در حدود صد و خورده‌ای از فلسفه دنیا را دعوت کردیم که تا به حال پنجاه نفر به اصطلاح جواب مثبت داده اند و الان لیست‌های دیگری آماده کردیم، یک لیست از قم گرفتندیم، اینها لیست‌های متعددی هم گرفتندیم که تعداد اینها از حد تا سلماً مت加وز خواهد شد که از این کشورها که دعوت شدند که از اتریش، ترکیه، دانمارک، پلارستان، امریکا، آفریقای جنوبی، فرانسه، کره جنوبی، لیتوانی، اسپانیا، ایرلند، جنوبی، فنلاند، آلمان، زاین، تایلند، چین، کانادا، تیجریه، یونان، مکزیک، تایوان، ایتالیا، سوئیس، هند، کوبا، ویتنام، ترکیه، انگلستان، تونس، فیلیپین، آفریقای جنوبی، روسیه، کرواسی، سوئیس، مصر، آذربایجان، مالزی، قرقیزستان، تاجیکستان، عراق، لبنان و پاکستان، اینها تا به حال کشورهایی بوده که لیست

گزارش

گزارش تصویری گردهمایی ایس

جلسات هیئت مدیره

- هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی در خرداد و تیر ۱۳۹۵، ۵ جلسه برگزار نمود و موضوعات ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت:
- تعیین زمان برگزاری و برنامه های دومین گردهمایی استادی علوم عقلی
 - بررسی عضویت اعضای جدید
 - بررسی و تصویب برگزاری کارگاههای آموزشی علم دینی
 - بررسی برخی از موضوعات آموزش پیشنهاد شده
 - تعیین موضوع و زمان برگزاری پیش همایش کنکره روز جهانی فلسفه
 - بررسی طرح جایگاهشناسی
 - پیگیری برنامه های پخش فلسفه اسلامی روز جهانی فلسفه
 - بررسی امور جاری مجمع

جلسات کروههای علمی

* فلسفه

کروه علمی فلسفه خرداد و تیر ۱۳۹۶ سه جلسه برگزار نمود که در این جلسات حضرت حاجت الاسلام والمسلمین فیاضی به ارائه بحث با موضوع «استدلل علمی وجود الهیولی بادله الشفاهی» پرداخت.

* معرفت شناسی

کروه علمی معرفت شناسی در دو ماه خرداد و تیر ۱۳۹۶ دو جلسه برگزار نمود و موضوع ذیل در دو جلسه مطرح گردید:

«مقاهیم کلیدی در فلسفه نظری کانت» با ارائه حاجت الاسلام والمسلمین دکتر پخشایش

جلسات گروههای علمی

• فلسفه‌های مضاف

- گروه علمی فلسفه‌های مضاف در خرداد و تیر ۱۳۸۹ با برگزاری چهار جلسه به بررسی مباحث و موضوعات ذیل پرداختند:
- «سائل جدید در فلسفه ذهن» توسط چنان آفای دکتر ناکری
- بررسی راههای فعال کردن پرورزه های فلسفه‌های مضاف با حضور اعضا گروه
- «فلسفه زبان» توسط حجت‌الاسلام والملعین دکتر عبداللهی (دو جلسه)

• کلام

گروه علمی کلام نیز در همین مدت دو جلسه برگزار نمود که موضوعات ذیل محور بحث و بررسی اعضا گروه قرار گرفت:

- بررسی طرحهای پیشنهادی اعضا گروه در راستای مقابله با بروز و رشد جویانهای انحرافی
- بررسی پیشنهادهای اعضا در خصوص همایش جریان شناسی کلام اسلامی در سده اخیر

• عرفان

گروه علمی عرفان در خرداد و تیر ۱۳۸۹ یک جلسه برگزار نمودند که موضوع «بررسی شبیه ترک تکلیف در عرفان» با ارائه حجت‌الاسلام والملعین امینی تزاد مورد بررسی قرار گرفت.

دیدار جمعی از اعضا هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی

با حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی (ره) (دست برداشته)

در آستانه برگزاری دومین گردهمایی اساتید علوم عقلی جمیع از اعضا هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی در تاریخ ۱۱/۲/۸۹ با حضور در منزل حضرت آیت‌الله حاج شیخ یحیی انصاری شیرازی با وی دیدار کردند. در این دیدار حضرت حجت‌الاسلام والملعین فیاضی رئیس هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی گزارش از روند شکل گیری و برنامه‌های مجمع عالی ارائه نمود. سپس حجت‌الاسلام والملعین معلمی به تشریح برنامه دومین گردهمایی اساتید علوم عقلی پرداخت.

در ادامه حکیم متاله و استاد فرزانه حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی در مخاطبی ضمن اظهار خشنودی از شکل گیری مجمع عالی حکمت اسلامی به تشریح خدمات اساتید معظم حضرت امام خمینی(ره) و علامه طباطبائی(ره) پرداخت.

لازم به ذکر است از برنامه‌های مهم دومن گردهمایی اساتید علوم عقلی، تجلیل از مقام علمی حضرت استاد انصاری شیرازی بود.

برگزاری دومین گردهمایی استادی علوم عقلی

دومین گردهمایی استادی علوم عقلی چهارشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۷ با حضور جمیع از اعضای مجتمع عالی و استادی علوم عقلی در میان اجتماعات مجتمع عالی حکمت اسلامی برگزار شد.

در این برنامه حضرت حجت‌الاسلام والملیعین فیاضی رئیس هیئت مدیره مجتمع عالی حکمت اسلامی ضمن خوش‌آمدگوینی به حضور به اختصار گزارشی از فعالیت‌ها و برنامه‌های مجتمع عالی ارواءه نمود.

دکتر غلامرضا اعوانی رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه و معاون علمی کنگره روز جهانی فلسفه نیز میان سخنانی به تشریف چکونگی شکل‌گیری روز جهانی فلسفه و برنامه‌های که برای پژوهگانش روز جهانی فلسفه در ایران صورت گرفته، پرداخت.

در ادامه حجت‌الاسلام والملیعین مهندسی از شاگردان حکیم متاله حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی در سخنان کوتاهی به تشریف پرخی ایجاد زندگی حضرت استاد انصاری شیرازی پرداختند.

پخش قسمتی از فیلم دیدار جمیع از اعضای هیئت مدیره مجتمع عالی حکمت اسلامی با حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی از دیگر برنامه‌های دومین گردهمایی استادی علوم عقلی بود.

در پایان متن تقدیرنامه ای که به امضاء حضرات آیات‌الله جوادی املی، سبحانی و مصباح‌یزدی رسیده بود توسط حجت‌الاسلام والملیعین مرتضی جوادی املی قرائت گردید و لوح تقدیر به فرزند حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی تقدیری گردید.

حجت‌الاسلام والملیعین معلمی دبیر دومین گردهمایی استادی علوم عقلی برنامه‌های مجتمع عالی حکمت اسلامی و کنگره روز جهانی فلسفه را تشریف نمودند.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی علم دین

در راستای اجرایی نمودن تفاهم‌نامه همکاری فن مایبن مجتمع عالی حکمت اسلامی و نهاد تعاونی‌گران مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، کارگاه‌های آموزشی با موضوع علم دین و با حضور جمیع از استادی در مجتمع عالی حکمت اسلامی برگزار شد.

در این کارگاه‌ها که در سه جلسه برگزار شد، حجت‌الاسلام والملیعین پارساییا مباحث آموزشی خود را در خصوص علم دین ارائه نمود.

برگزاری پیش‌همایش روز جهانی فلسفه با موضوع «دین و فلسفه»

در راستای برگزاری پیش‌همایش‌های کنگره روز جهانی فلسفه، همایش «دین و فلسفه» به همت مجتمع عالی حکمت اسلامی در نیمه مهر ۱۳۹۶ برگزار خواهد شد.

برگزاری نشست‌های تخصصی، سخنرانی استادی و کارشناسان و ارائه مقالات از جمله برنامه‌های همایش «دین و فلسفه» خواهد بود که جزئیات بیشتر در آینده‌ای تزریق به اطلاع خواهد رسید.

آثار فعالیت بخش فلسفه اسلامی کنکره روز جهانی فلسفه

سازمان علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (يونسکو) در نظر دارد کنکره روز جهانی فلسفه را با موضوع «فلسفه؛ نظر و عمل» را در تاریخ ۳۰ آبان تا دوم آذر در جمهوری اسلامی ایران برگزار نماید.

نظر به اهمیت موضوع و به منظور تبیین و معرفی فلسفه اسلامی، بخش فلسفه اسلامی کنکره از سوی جناب آقای دکتر حداد عادل رئیس محترم کنکره بر عهده مجمع عالی حکمت اسلامی واکنار گردیده است که در همین راستا شورای سیاستگذاری بخش فلسفه اسلامی از سوی هیئت مدیره مجمع عالی انتخاب که ضمن برگزاری جلسات متعدد تسبیب به تدوین شرح وظایف، شناسانی نویسندگان و مراکز فلسفی مرتبط با فلسفه اسلامی، تبیین روش‌ها و سیاست‌های چنین مقاله، پیگیری تشکیل کمیته علمی و ... اقدامات خاصی را صورت داده است.

کمیته علمی بخش فلسفه اسلامی نیز با محوریت مجمع عالی حکمت اسلامی و با حضور نمایندگان مراکز فلسفی قم همچون:

- پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

- پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- پژوهشگاه فرهنگ و علوم اسلامی

- پژوهشگاه جامعه المصطفی

- موسسه آموزش و پژوهش امام خمینی (ره)

- موسسه تحقیقاتی اسرا

- دانشگاه باقرالعلوم (ع)

- دانشگاه قم

- دانشگاه تهران - پردیس قم

- دانشگاه مقید

- معاونت پژوهش حوزه علمیه قم

- معاونت آموزش حوزه علمیه قم

- جامعه المصطفی المالیه

تشکیل شده که تا کنون با برگزاری جلسات مستمر تسبیب به بررسی فراخوان مقالات، اولویت بندی موضوعات، دعوت از اساتید و نویسندگان، ارصال فراخوان به اساتید و مراکز علوم عقلی، تعیین شاخصه‌های ارزیابی و انتقاد قرارداد با نویسندگان نسبت به هرچه بهتر برگزار شدن کنکره و ترویج فلسفه اسلامی اقداماتی را صورت داده است.

دیدار جمعی از اعضای شورای مرکزی جامعه اسلامی دانشجویان کشور از مجمع عالی حکمت اسلامی

جمعی از اعضای شورای مرکزی جامعه اسلامی دانشجویان کشور ضمن حضور در مجمع عالی و جلسه با مدیر اجرایی مجمع عالی حکمت اسلامی از تزدیک با فعالیتها و برنامه‌های این مجمع آشنا شدند. در این جلسه چند نفر از دانشجویان به تشریح برنامه‌های آموزشی جامعه اسلامی دانشجویان و برنامه‌های آنی پرداختند که حاضران بر همکاری آموزشی تأکید نمودند.

برگزاری کلاس اسفار ویژه خواهران

کلاس اسعار جلد ۸ ویژه خواهان توسعه حجت الاسلام و المسلمین استاد معلمی از ابتدای سال تحصیلی ۸۹-۹۰ پنج شبها ساعت ۸-۱۰ در مجمع عالی حکمت اسلامی برگزار خواهد شد.

١. كفر الذين ببداية الحكم ونهاية الحكم
٢. مصاحبه حضوري

مدادگ هور د نیاز:

١. كهی شناسانه و کارت ملی ٢. پک قطمه عکس ٣x٣ ٣. کواہی مینی بر گزناندن بدایه الحکمہ و نهایة الحکمہ

۱۲۸۹ تیر پایان نام ثبت مهلت

عالقمدنان جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر به دفتر مجمع عالی حکمت اسلامی واقع در خیابان ۱۹دی - کوچه ۱۰- فرعی اول سمت چپ - پلاک ۵ مراجمه و یا با تلفن ۷۷۵۷۶۱۰-۱۱ تماس حاصل نمایند.

تأسیس یانک املاکات مرکز علوم عالی

دانک اطلاعات مراکز علوم عقلی و مراکز واپسیه بزودی توسط مجمع عالی حکمت اسلامی تأسیس خواهد شد. در راستای شناسایی مراکز علوم عقلی و به منظور پررسیدن راههای همکاری، بانک اطلاعات مراکز علوم عقلی اعم از تأسیس و راهاندازی خواهد شد. کلیه مراکز حقیقی یا حقوقی که به نوعی در یکی از رشته‌های علوم عقلی اعم از فلسفه، کلام و عرفان مشغول به فعالیت در یکی از عرصه‌های آموزشی، پژوهشی، انتشارات، تولید نرم‌افزار و... می‌باشد، مورد شناسایی قرار خواهد گرفت. در مرحله اول این طرح مراکز علوم عقلی مستقر در قم مورد شناسایی قرار خواهد گرفت و در مرحله دوم کل کشور و در مراحل بعد کل مراکز علوم عقلی دنیا مورد شناسایی قرار خواهد گرفت.

تاکنون با تشکیل کار گروه تخصصی نمونه برگ شناسایی (فرم) آماده گردیده ضمن اینکه مراکز علوم عقلی مستقر در قم نیز شناسایی شده‌اند که پیش‌بینی می‌شود، تا قبل از پایان سال ۸۹ مرحله اول طرح به اتمام رسیده و بانک مراکز علوم عقلی قم رونمایی شود.

مجمع عالی حکمت اسلامی تمام مراکز علوم عقلی و مراکز مرتبه را در خصوص بهتر برگزار شدن این طرح دعوت به همکاری می‌نماید. مراکز علوم عقلی چهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با دفتر مجمع عالی حکمت اسلامی با شماره ۱۱-۷۷۵۷۶۳ تابع، حاصاً، نهادند.

حضرت جنت الاسلام والمسلمين معلمی
دیر محترم مجمع عالی حکمت اسلامی

با نهایت تأسف و تأثر، درگذشت همشیره مکرمه‌تان را تسلیت عرض فرموده، از خداوند منان برای آن مرحومه علو درجات و برای بازماندگان صبر و اچر جزیل خواستاریم.

خیر قائد حکومت اسلامی

متن لوح تقدیر ناظران محترم عالی مجتمع حکمت اسلامی
جهت اهدای به حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی دامت برکاته

بسم الله الرحمن الرحيم و آية الستين

«أَعُوذُ بِكَ بِكَلْمَةٍ...»

۱. خداei بجهان عالمان ربیانی را در رویت فرمگان آسمانی قرار داد و هر دو را در صحبت فرازین نام سایی خود یاد کرد و پیشین فرمود: «شید اشد اندازه الله الا بکلمه اول الحلم فانها باقسط» (آل عمران ۷۸)
۲. حضرت خمی نبیت ﷺ فون کران مباری اسلامی را بر آیه حکم، فرضت عادل و شفیع قادر توزیع نیکی کنگره جانده معادن الذہب والفضیه اند آنها را دنیان خود نمایند و بسوان سیلیان ماندگار داشتار مرکز علمی قرار دند.
۳. حضرت اسریر محمدان علی ابن اطیاب ﷺ دهایی مردانی را غروف علم نمی مرتضی کرده و بسیرین دلیل اپر غرفت ترین آنها دانست: ان یهده اطلب امیر و خیر اهل خانه. اکون که بر برکت نظام جمهوری اسلامی ایران یکی از برجسته ترین شاگردان حضرت امام خمینی ﷺ و علامه طباطبائی ﷺ و م JAN و م جان او صفات یاد شده، جاتب قدوة المالمیین آیت‌الله حاج شیخ مجید انصاری شیرازی عزیز
- پیرایی این اجلال و حکریم شده‌اند، از معلم را پاکگزاری و خواهان مدام این صراط سیم کا خبور حضرت خمی نهادت مهدی موجود می‌گوید (می‌دانم غیره بایست) می‌باشیم.

سال
جعفری احمدی = صفحه
۱۹ - ۱۳۸۹/۵/۱۹

متن لوح تقدیر ناظران محترم عالی مجتمع حکمت اسلامی
جهت اهدای به حضرت آیت‌الله انصاری شیرازی دامت برکاته

بسم الله الرحمن الرحيم و آية الستين

«ادع إلى ربك بالحكمة...»

۱. خداوند جهان عالمان ربیانی را در پیش فرمیگان آسمانی قرار داد و خود را در صحابت فرازین نام می‌خودید کرد و پسین فرمود: «شد اشد اندازه الله الا بمحكم و اول الحلم قدر توزیع نیکی‌گشته‌است» (آل مرزا ۷۹)
۲. حضرت خمی نبیت ﷺ فون کران بای اسلامی را بر آیه حکم، فرستاد و شدت قدر توزیع نیکی‌گشته‌است معاذن الذہب والفضیل آنها را دیدند و بسوان سریان ماندگار داشتار مراکز علمی قرار دیدند.
۳. حضرت امیر محمدان علی ابن اطیاب ﷺ دامائی مردان علی را معرفت علمی نمی‌مرنی کرده و بسرین دلیل اپر معرفت ترین آنساد است: این بدها انتظاب او می‌خواهد. اکون که بر برکت نظام جمهوری اسلامی ایران یکی از برترین ترین شاگردان حضرت امام خمینی منتظر و علامه طباطبائی منتظر و مبان اوصاف یاد شده، جاپ قدوة المأیین آیت‌الله حاج شیخ مجید انصاری شیرازی عزیز
- پیرایی این اجلال و حکمیم شده‌اند، از مسلم را پاسکداری و خواهان تداوم این صراط سستم نیکخوار حضرت خمی نام است مهدی موجود می‌گوید (می‌دانم فرموده است) می‌باشم.

سازمان
جمهوری اسلامی
۱۳۸۹/۳/۱۹ - صفحه

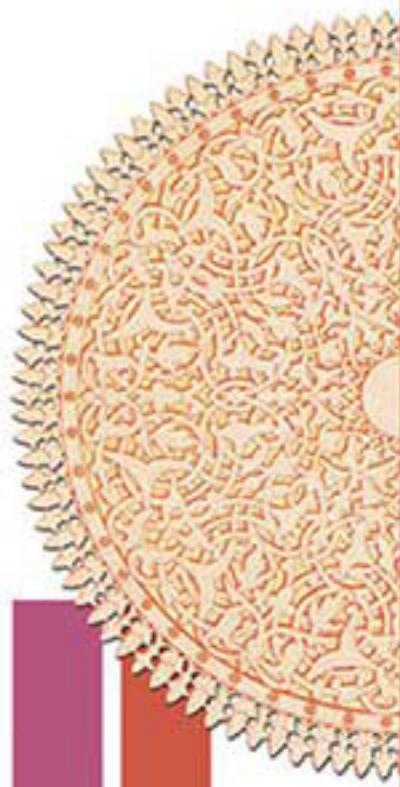

موضع: فلسفه، نظر و عمل

۱۳۸۹

روز جهانی فلسفه

سی ام آبان، اول و دوم آذر ۱۳۸۹ - تهران

- تهران خیابان ولی عصر، خیابان توپل لوتوسا، خیابان آزادگان، شماره ۶
- کد پستی: ۱۱۳۳۶۱۴۸۱۶
- تلفن: ۰۲۱۵۵-۷۱۶۶-۱۲۱۵۵
- دورنگار: ۰۶۰۹۳۲۴۴۲
- تلفن: ۰۶۰۹۳۲۴۴۶ و ۰۶۰۹۳۲۴۴۹
- ایمیل: www.philosphyday.ir

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

انگیزه بعثت این است که این نفوس سرکش را و این نفوس طاغی را و یا غی را از آن سرکشی و از آن طغیان و از آن یا غیگری کنترل کند و تزکیه کند نفوس را.

همه اختلافاتی که در بشر هست برای این است که تزکیه نشده است. غایت بعثت این است که تزکیه کند مردم را تا به واسطه تزکیه، هم تعلم حکمت کند و هم تعلم قرآن و کتاب و اگر تزکیه بشوند، طغیان پیش نمی آید.

همه ما مکلفیم به اینکه تزکیه بشویم. بعثت برای تزکیه آمده است. اگر تزکیه نباشد، هرچه در نفس واقع بشود، هر چیزی که در نفس بباید، حجاب انسان است. همه مکلفیم که تزکیه بشویم تا بتوانیم از نور الهی و نور قرآن استفاده کنیم.

بيانات حضرت امام خمینی (ره) به مناسبت عید سعید بعثت. ۱۳۶۰/۳/۱۱